

Savinja je prehitela svoje krotitelje

Deževje v zadnjih dneh je povzročilo naraščanje Savinje. Dela na celjskem ovniku so v tem času s pomočjo mehanizacije JLA hitro napredovala. Pas zemlje, ki je ločil Savinjo od novega korita je bil vedno ožji in nižji. Trije teški buldozerji JLA so znatno pripomogli k hitrejšemu razvoju zemeljskih del.

Narasla Savinja pa je v noči od torka na sredo nenadno vdrla v novo korito. Vodna sila je podrila preostanek nasipa, zalila novo korito in si na južni strani izsilila izhod iz nekdanjega »bazena«¹ proti Polulam. Dela na regulaciji so zaradi tako visoke vode skoraj prenehala. Kolektiv »Betonarji«² si je v sredo prizadeval zavarovati neobzidan levi breg bodoče struge, ki ga je voda začela z vso močjo izpodjedati. Bolj ob desnem bregu so delavci kopali nov prehod, da bi središče toka ne udarjalo več v levi breg in ogrozilo obstoječi zid in nov železniški nasip.

Danes (v sredo) še ni mogoče ugotoviti, kakšno škodo je narasla Savinja napravila s svojim nenadnim vdorom mimo želje in načrta svojih krotiteljev. Verjetno je precej škode na tem, da je poglabljeno strugo zasula s tistim materialom, ki ga je odplavila, ko si je iztrgala pot v novo strugo. Hkrati pa je ta dogodek opozorilo, da bo treba zelo hitro, kajti v jeseni je Savinja zelo pogosto hudourno »razpoložena«. Pravzaprav smo imeli že doslej srečo,

da se to ni zgodilo v času, ko bi bila škoda brez dvoma lahko še večja.

K sreči je celjska občina uspela dobiti pomoč JLA, ki bo s svojimi težkimi gradbenimi stroji pospešila potek gradnje. Na sliki vidimo težak buldozer JLA, ki ga spretni vojak-strojinik vodi pri poglobljanju nove struge. Vodstvo gradnje je predvidevalo premešitev Savinje v novo korito šele v dobrih desetih dneh, zdaj pa je Savinja ta načrt »ovrgla«.

(Razgovor s predsednikom žalske občine tovarišem Ivanom RANČIGAJEM)

Žalska občina bo posvečala največjo skrb hmeljarstvu

Z namenom, da zveemo kaj več o začetnem delu ene izmed največjih komun v našem okraju, se je član naše redakcije napotil k predsedniku žalske komune, tovarišu Ivanu Rančigaju ter mu postavil nekaj vprašanj.

1. Se je kratak čas od prehoda v nov način poslovanja občinskih ljudskih odborov, vendar bi radi zvedeli, kako se je žalska občina že znašla in kako so se uveljavili njeni sveti.

»V tehnično-administrativnem pogledu smo na splošno izvršili vsa tista dela, ki so po zakonu predvidena. Takoj v začetni fazi novega poslovanja smo

sklicali sestanke z vsemi predsedniki svetov in predsedniki novo izvoljenega odbora ter se pogovorili z njimi o vseh problemih na našem področju. Sestale so se tudi vse komisije LO in takoj pričele reševati tekočo problematiko. Sveti so imeli že vsi svoje prve seje, toda o kakem večjem uspešnem delu pri izvajanju sklepov za enkrat še ni moč govoriti, to pa predvsem iz razloga, ker delovna mesta v aparatu še niso zasidena. To velja izključno za gospodarski resor. Kader nam je bil obljubljen, pa ga do danes še nismo dobili. Zato smo ga začeli sami iskati in smo pri tem zelo previdni, zavedajoč se, da ravno gospodarski resor zahteva najvestnejšega delavca — čelga človeka. Glede ostale pičle zasedbe pa sem mnenja, da ni nujno, da imamo v tem prvem razdobju preveč ljudi, ker potrebe po novem kadru bo delo samo nakazalo.

Precejšen problem je trenutno tudi ta, da nimamo potrebnih pokazateljev, niti točne evidence o delu gospodarskih organizacij in ustanov na našem področju. Dolžnost občine bo vsekakor, da si ustvari točen pregled nad dejanskim stanjem v vseh področjih.

Ce zaključim odgovor na to vprašanje o naših začetnih težavah in zmogljivostih, bi rad nekaterim tovarišem, ki radi govorijo o bogastvu naše občine povedal, da najbrže ne poznajo dobro instrumentov družbenega plana za letoš, za v bodoče pa jim itak mora biti znano, v kakšne namene se bodo te predvidene minimalne investicije lahko trošile.

2. Kakšne načrte ima vaša občina v pogledu kmetijstva?

»Vse delo na tem področju mora biti jasno osredotočeno na razširitev hmeljskih nasadov, na večji hektarski donos te kulture ter na podvzemanje vseh mogočih agrotehničnih ukrepov. Pri tem bo seveda ena od prioritetenih nalog regulacija Ložnice in kasneje tudi drugih pritokov Savinje. Vsi ti ukrepi bodo omogočili, da bomo površine drugih kultur skrajšali. Pri vsem tem pa nikakor ne podcenjujem prizadevanja naših kmetov pri kolobarjenju ornih površin za večji hektarski donos drugih kultur. Jasno je, da kmet vodi račun o tem, kaj mu je donosnejše. Zato tudi ne verjamem govoricam peščici kmetov v dolini, da se mu pridelovanje hmelja »skoro ne izplača«.

3. Dotaknila bi se malce kočljivega vprašanja: kako gleda občina na hmeljsko trgovino z ozirom na letošnji vpad tujih nakupovalcev?

Ne bom govoril o tem, kakšno izkoriščanje so si privoščili trgovci s hme-

se tega ne bi izplačalo več pogrevati, da se niso zadnje čase predstavniki Kooperativne, ko so uvideli, da pri drugih s svojo kupčijo niso uspeli, poslužili drugačnih zvižaj, katere so pošteti in zavedni hmeljarji že takoj v začetku obsodili.

Morda bo kdo rekel, da v vsej državi veljajo enaka načela proste trgovine ter zakaj ne bi Kooperativa nakupovala hmelj tudi v Savinjski dolini? Nekdo bo morda tudi trdil, da so zadrugne organizacije v tem oziru šovinistične in gledajo preveč ozko — lokalpatriotsko, ali pa morda da Okr. odbor in OZZ vršita pritisk na zadrugne z namenom, da bi na ta način očuvali Trgovskemu podjetju Hmezd v Zalcu monopolni položaj pri odkupu hmelja. Podobnih očitkov so se posluževali tudi zastopniki Kooperativne v Savinjski dolini.

Ti očitki bi končno tudi držali, če bi šlo za odkup navadnih poljskih pridelkov. Vendar je v tem primeru stvar popolnoma drugačna. Hmelj je konjunkturni artikel, zlasti savinjski je zelo cenjen in iskan na inozemskih tržiščih. S prodajo savinjskega hmelja se je vsa leta po osvoboditvi ukvarjal le Hmezd v Zalcu, ki si je v tem času pridobil tudi precej bogatih izkušenj in navezaval na inozemskih tržiščih odlične poslovne zveze. Zlasti pa je uspelo temu podjetju na svetovnem tržišču zagotoviti dokaj visoke cene. Hkrati pa je Hmeljarski odbor pri OZZ s pomočjo raznih skladov, katere so ustanovili iz dela dobička od hmelja, pomagal hmeljarjem, da so v povojnih letih dvignili proizvodnjo in izboljšali kakovost. Vsega tega se hmeljarji v Savinjski dolini zelo dobro zavedajo. Razen tega so kmetijske zadrugne vezane na sklepe Hmeljarskega odbora pri OZZ, ki je sklenil, da bodo zadrugne ves svoj pridelek hmelja prodale Hmezdu. Zadrugna zavest in disciplina sta torej onemogočili, da bi zadrugne sklepale pogodbe s Kooperativo. Le Kmetijska zadruga Prebold se tega dogovora ni držala ter je podpisala s tem podjetjem pogodbo, ne da bi se vsaj prej posvetovala pri Okrajni zadrugni zvezi. Ker je Kooperativa nudila na videz nekaj višjo ceno, so se posamezniki v začetku sicer navdušili za prodajo hmelja temu podjetju, vendar so kmalu uvideli kratkovidnost take politike, ki ni v skladu z razvojem savinjskega hmeljarstva. Kajti: kdo bi lahko jamčil savinjskim hmeljarjem, da jih ne bi drugo leto to podjetje pustilo na cedilu, da sploh ne govorimo o skladih, ki so v veliko korist savinjskim hmeljarjem.

V čem je torej stvar? Naš list je o tej nezdravi trgovini s hmeljem, ki ga že nekaj mesecev vodi Kooperativa v Savinjski dolini, že nekajkrat pisal. O tem so pisali tudi drugi časopisi. Zato

ljem pred vojno, ker je to vsem Savinjanom več ali manj dobro znano. Poudaril pa bi, da smo pri nas viden razvoj in hmeljarstvu dosegli le na dobro organizirani zadrugni osnovi. V prvih povojnih letih je bila hmeljarska zadruga središče te dejavnosti. S to zadrugo so bili hmeljarji direktno povezani. Zadruga je v času svojega obstoja za obnovo hmeljskega velika napravila. Jasno pa je, da je s spremembo centralističnega načina upravljanja v našem gospodarstvu vloga bivše zadrugne preživela, saj približno 3000 zadrugnih članov ni moglo enakopravno odločati. Poleg tega pa je funkcija te zadrugne zavirala delo osnovne celice zadrugnega življenja — mislim kmetijske zadrugne. Z reorganizacijo hmeljarske zadrugne pa se je stvar bistveno spremenila. Hmezd je postal izvozno trgovsko podjetje, njegova naloga je bavit se izključno s trgovino — vsa druga vprašanja pa rešuje hmeljarski odbor OZZ, katerega tvorijo voljeni člani hmeljarskih odborov področnih zadrug.

Ogromna večina hmeljarjev ve, da so prav KZ odnosno njeni hmeljarski odbori organi, od katerih je odvisen uspeh dela — in lahko trdim, da so se prav zato zadrugne afirmirale kot nujno potrebna organizacija kmečkega življa. Čeprav so se v vodstva kmetijskih zadrug, zlasti v hmeljarske odbore vrinili ljudje s kapitalistično miselnostjo — primer Prebolda, Trnave in St. Andraža — je vendar večina zadrug sprejela sklepe hmeljarskega odbora OZZ, da se hmelj prodaja po dogovorjenih cenah. S takim sporazumom je bilo zadnja leta možno določiti odkupne cene tako, da so bili hmeljarjem povrnjeni proizvajalni stroški in plačilo za trud, ne da bi se s tem rušila politika blagovnih in denarnih fondov. Del odkupne cene pa so predstavljali razni skladi, ki so omogočali usmerjati nadaljnji napredek hmeljarstva.

Politika današnje hmeljske trgovine pa nekaterim — sicer maloštevilnim — kmetom ni šla v račun iz zgolj sebičnih razlogov. Ta peščica nezavednih hmeljarjev gotovo ni pomislila, da se je renome našega hmelja v inozemstvu uveljavil le preko naše trdne zadrugne discipline. Njim seveda tudi ni mar, kako bomo prodajali v bodoče.

Znana je letošnja »hmeljska odkupna afera«³ v Zalcu, ki je med zavednimi hmeljarji dvignila mnogo prahu. Zaradi slabega pridelka hmelja v Bački je tamkajšnje odkupno podjetje »Kooperativa«⁴ poslalo svoje nakupovalce v naše področje. Ti so stavliali našim hmeljarjem razne pogoje, bili v razgovorih zelo gostobesedni, nikjer pa

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 5. strani)

(Nadaljevanje na 5. strani)

Tov. Ivan Rančigaj

Gospodarsko-hmeljarska razstava v Zalcu

Preteklo nedeljo dopoldne so v kinu dvorani v Zalcu odprli gospodarsko-hmeljarsko razstavo. Razstava, ki bo odprta zaključno do nedelje, je zelo poučna in zanimiva, predvsem za hmeljarje. Na njej je prikazan zgodovinski razvoj hmeljarstva v Savinjski dolini, dalje so prikazani škodljivci, ki napadajo hmeljska, zaščitna sredstva in vrsta agrotehničnih ukrepov, ki jih uporabljajo hmeljarji za dvig hmeljske proizvodnje. Tehnično zelo na višku je predvsem oni del razstave, ki prikazuje delo Hmeljarskega inštituta, la-

boratorijske pripomočke in kemikalije, ki jih uporablja inštitut pri svojem delu.

Posebno veliko zanimanje kažejo obiskovalci za razstavljene vzorce hmelja posameznih zadrugnikov in kmetijskih posestev.

Za uspeh razstave gre predvsem priznanje prirediteljem, in sicer Hmeljarskemu odboru. Hmeljarski komisiji, zlasti pa še Hmeljarskemu inštitutu, ki je za okusno ureditev razstave vložil največ truda.

Delo sindikalnih organizacij v Sl. Konjicah

Delo sindikalnih podružnic v Slovenskih Konjicah je zelo razgibano. Sindikalni aktiv Tovarne usnja je imel v kratkem času kar dva sestanka. Na obeh sejah so obravnavali zelo važna vprašanja, razpravljali so o premijskem pravilniku, organizacijskih vprašanjih, o pripravah za letno skupščino, o članarini itd. Premijski pravilnik se precej razlikuje od prvotnega, vendar so dali odborniki še vrsto pripomb, o katerih bo razpravljalo še dokončno delavski svet pred potrditvijo pravilnika.

Na sestankih so ugotovili, da je pobiranje članarine pomanjkljivo zaradi preslabe organizacije in sodelovanja z grupnimi poverjeniki. V proizvodnih oddelkih so poverjeniki zadovoljivo delali, slabše pa v zunanjih in pomožnih

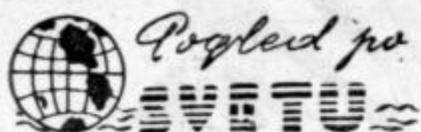
obratih. Odborniki so kritizirali tiste člane, ki imajo višje plače, pa plačujejo dosti nižje članarine kot jo določa lestvica.

Na koncu so izvolili posebno komisijo, ki bo zbrala material o delu sindikalne organizacije v preteklih desetih letih, obenem pa pripravila proslavo desetletnice sindikalne podružnice in pete obletnice delavskega upravljanja v tovarni.

Pretekli teden je bil na obratu LIP občni zbor sindikalne podružnice, na katerem so razpravljali o delu organizacije v letošnjem letu. Razen sindikalnih odbornikov sta o delu v podjetju razpravljala tudi predsednik delavskega sveta in upravnega odbora, ...

HMELJARSKA RAZSTAVA V ZALCU
PODALJŠANA DO NEDELJE, 23. OKTOBRA 1955!
VLJUDNO VABLJENI!

Otroški vrtec — besede brez odmeva

Človeška nečimrnost in sla po senzaciji sta gotovo tolikšni, da zlepa ne bo prišlo do »bonaze«. Do mirne gladi ne zdej tako razburkanosti vodah mednarodnega sožitja. Indijski atomski strokovnjak Homi Bhabha celo pravi, da nas bo tudi široka uporaba atomske energije v miroljubne namene postavila pred politične in vojne probleme. Ne glede na izjavo tega in drugih še bolj priznanih in znanih znanstvenikov pa generali vseh velikih armad še kar naprej sanjajo o atomskem monopolu brez vsakih omejitev. Pred kratkim so »sezmografije« zabeležili novo atomsko eksplozijo nekje v SZ, objubiljo pa se take eksplozije tudi na Yucca Fletu v Nevadi in na Marshalskih otokih. Švicarski vojaški strokovnjak Karl Brunner je skušal pojasniti taktično in strateško vrednost tega usodnega orožja z naslednjo formulacijo: »Včasih smo najmočnejše napadali tam, kjer smo otipali najšibkejšo mesto sovražnika. Atomsko orožje pa obeta največji uspeh tam, kjer je nasprotnik številčno najmočnejši.«

Pravijo, da je to isti vzrok, ki generala vleče k vedno hujšemu oboroževanju. Tako je atlantski vojvoda Gruenther nedavno v Parizu dejal, da je nevarnost komunizma morda večja kot kdaj prej, da je sovjetska vojska zdaj na boljšem kot pred 10 leti in da se Zahod torej mora še bolj oborožiti. Sestanek atlantskih obrambnih ministrov je pokazal, da se kljub Zenevi in Bandungu generali ne morejo zvesti v politiko koeksistence. Atlantski pakt je bil narejen za vojno, ne za mir, zato se zdaj prav nič ne znajde in poje svojo pesem naprej, kakor jo je pel lord Ismay vsa leta po vojni. Težko je temu paktu iz več razlogov, vendar se zdi vojaškim voditeljem, da so skupni interesi Zahoda v boju proti Vzhodu, proti komunizmu tako močni, da bodo spravili s sveta vrsto Zahodu neprijetnih zadev: V Severni Afriki, ob kateri se obvezuje Zahodu nasprotna koalicija afriško-azijskih držav v OZN, pogodba med Egiptom in CSR o nakupu orožja, krepitve vpliva LR Kitajske v svetu; nemški problem, ki je zdaj bolj zapleten kot pred petimi leti, kajti Nemčija se ne bo združila, če ne bo vsaj nevtralna, kar pa Atlantski pakt ni nikoli dovoljeval; in nazadnje še Ciper, ob katerem so Grki skoraj izstopili iz pakta. Vsa vprašanja so odprta in nič ne kaže, da bo šlo vse kakor po maslu.

Na Cipru, na priliko, Grki ne popuste Hardingovim parlamentarcem; Turki so seveda za status quo, vse kaže, da so se Grki odločili za osvobodilno akcijo — ne prvič v boju s Turki in to pot še z Angleži, ki nameravajo uporabiti metode iz Kenije. Nikjer ni zaprto, da se ne bo ponovila na kak način Thermopilska bitka, v kateri se bo pokazalo, da je zatiranje malega naroda samo odsev zatirane imperialistične politike, ki bi jo večji narodi še vedno radi vodili. Nekeč je Kserks, perzijski kralj, od jeze nad grško zmago dal prebiti morje. Tudi dandanašnjim Kserksom se utegne zgoditi, da si je ne bodo mogli po svoji želji ohladiti. V Maroku bo baje omahnila francoska čvrsta roka, začela se bodo pogajanja, toda ne glede na to so Tunis, Alžir in Maroko tri nevarna žarišča v Francoski uniji. Alžirski vodja Messali Hadž je protestiral, da bi atlantski ministri sklepali o Alžiru, na nedavnem atlantskem sestanku v Parizu, Salah ben Jusef, vodja Neodesturja v Tunisu pa stoji odločno na stališču, da naj se vse tri dežele z orožjem bore za popolno osvoboditev Severne Afrike. Duha bandunskih konference ne bodo zatrli vojaški tujske legije, tudi v zvezi s frankistično falango ne.

Tudi razmere na Srednjem vzhodu niso razveseljive za ljubitelje mira. Iran je pristopil k turško-irsko-anglo-pakistanskemu bloku in tako za mail vrzel v strateški črti Zahoda, ki se vleče od Bospora do Filipinov. Vendar arabski svet noče pod igrjo Zapada. Osem arabskih držav se je nedavno izrazilo zoper Johnstonov načrt o uporabi jordanskih voda, ki naj bi ob enem služila Egiptu in Arabcem. Johnston se je dve leti trudil, da bi za načrt Arabce pridobil, zdaj pa razočaran odhaja, medtem ko SZ ponuja Egiptu denar in material za objekte na Nilu in za orožje po vsem Srednjem vzhodu. Egipt je proti koraku Irana, medtem ko je Japonska z Iranom takej obnovila prijateljsko pogodbo.

Toda ženevski duh še ni zamrl. Dullesov pomočnik Jackson proučuje, kako naj bi se razvijali stiki med Vzhodom in Zahodom v brk Mac Caranovemu zakonu, ki strogo omejuje bivanje v ZDA komunistom in njihovim prijateljem. Na delu so temne »le zoper koeksistenčno politiko, med njimi ne nazadnje Vatikan. Zato ni čudno, da je v zadnjem času prišlo do čudnih izjav in Avstriji, kjer je državni tajnik Graf ob obletnici koroškega plebiscita obžaloval, da so Koroško pred 10 leti zasedle neregularne partizanske čete; v Avstriji se obnavljajo organizacije, ki so vselej ogrožale slovensko manjšino na Koroškem, Slovencem se spet očita protidržavnost itd. Tudi Italijani ne spočitujejo 16.

To ni prvič, da v našem listu pišemo o izredno perečem problemu, ki ga že dolgo vrsto let rešujemo toda doslej kopic besedi še ni uspela preiti v resnično akcijo.

Industrijsko Celje zaposluje v svojih delavnicah, uradih in ustanovah veliko število žena, med njimi mnogo takih, ki imajo otroke. Veliko žena s strokovno izobrazbo mora ostajati doma čeprav bi našemu gospodarstvu lahko mnogo koristile. Vzrok temu je pomanjkanje otroških zavetišč in vrtcev, kamor bi med službenim časom lahko poslale svoje otroke brez skrbi za njihovo zdravje, varnost in vzgojo. Nekatero ženo so si pomagale na ta način, da so otroke čez dan prepustile sorodnikom ali sosedom. Nekatere so imele srečo, da so le-tam otroci v dobrem okolju, druge pa morajo naposled nerade pretrgati delovno razmerje, ko opazijo, da otrok ne napreduje tako kot bi želele.

Zaman govorimo o enakopravnosti žena, če ne odstranimo ovir, ki so preostale iz tistih časov, ko so se za svojo enakopravnost borile. Žena je lahko samo takrat enakopravna, če se lahko enakovredno udeležuje v gospodarskem, družbenem in političnem življenju, ne pa da je njena udeležba na katerikoli od navedenih področij samo še ena teža več na njenih plečih. V tem pogledu v Celju ravno ni dosti storjenega. Obstoječi otroški vrtci ne zadostujejo niti za tiste otroke, ki zaradi okoliščin socialnega pomena morajo dobiti nov dom. Zelo malo najdemo v teh domovih takšnih otrok, ki bi razen zaposlitve matere ne imeli nobenega drugega priporočila.

Kadar načenjamo to vprašanje, se največkrat ustavimo pri problemih,

češ ni primernih stavb ali pa da ni razpoložljivih sredstev za vzdrževanje teh ustanov. Ti izgovori pa večkrat nimajo dovolj trdne podlage, da bi jim ne bilo moč odrekat veljave. V Celju bi bilo treba ustanoviti več otroških vrtcev. Seveda vseh ne bi mogli zgraditi naenkrat, toda lahko bi v tej stiski poiskali odgovarjajoče možnosti.

Ena takšnih možnosti se ponuja ravno v tistem predelu Celja, kjer bi bil otroški vrtec tudi krajeno najbolj potreben. V Jurčičevi ulici je stavba, ki bi bila za takšno ustanovo najbolj primerna. To je bivši »Klub trgovancev«, sedaj pa se v njej nahaja Trgovinska zbornica za okraj Celje. Po združitvi trgovinskih in gostinskih zbornic mesta in okolice bi bilo mogoče obe zbornici tudi prostorno združiti v eno poslopje. To bi navsezadnje olajšalo delo obeh zbornic, ki imata iste cilje in naloge. V prostorih bivše Mestne trgovinske gostinske zbornice bi bilo gotovo dovolj prostora za obe zbornici, stavbo v Jurčičevi ulici pa bi izpraznili za ureditev otroškega vrta. Prednost te stavbe je v tem, da stoji tik poleg otroškega igrališča, da ima lasten vrt, pa tudi notranjost že v sedanjem stanju odgovarja potrebam takšne ustanove. Ima dva salona, ki bi ju lahko uporabili za igralnico in jedilnico, ostale sobe pa za spalnice in druge pomožne prostore. Za preureditev te stavbe bi ne bilo nobenih posebnih izdatkov razen za pohištvo, popravilo sanitarnih naprav, skupne kuhinje in še nekatere manjših adaptacij.

Prepričani smo, da ta predlog ne bo našel na gluha ušesa in da bo občina Celje končno odgovorila perečemu vprašanju, ki ga predstavlja pomanjkanje otroških zavetišč v našem mestu.

Vse za zdravje delovnega človeka

Pod tem geslom je Rdeči križ v Celju in okolici vložil mnogo truda, da je uspel z pomočjo Ljudske oblasti in množičnih organizacij uvesti redno krvodajalsko službo, ki daje že dobre rezultate v korist tistih bolnikov naše bolnišnice, ki jim je transfuzija krvi nujno potrebna, da si pridobijo izgubljeno zdravje, ter se ponovno usposobijo za vsakdanje opravilo, kar mnogo koristi tudi naši socialistični skupnosti. Le zdrav človek ima veselje do dela.

Zato je dolžnost vsakega zavednega državljanca, ki živi v naši socialistični družbeni skupnosti, da se odzove pozivu naše humane organizacije Rdečega križa, da da nekaj svoje krvi, ki bo v potrebi in v nepredvidenih nesrečnih primerih na razpolago, ker nihče od nas ne ve, če ta kri ne bo potrebna nam samim in našim najdražjim.

Mnogi najzavednejši so se temu vabilu že odzvali in darovali svojo kri. Tako so se v času od 1. do 30. septembra 1955 tisti humani akciji odzvali naslednji tovariši in tovarišice:

Anica Pihl, Marija Kotnik, Erna Ule, Kristina Ostršek, Marija Ilirastnik, Marija Kučer, Miha Bevc, Anica Colner, Berta Saršek, Angela Zupšek, Vera Gnuš, Marija Želj, Justina Vrečar, Anica Bander, Angela Vinko, Joža Muzlovič, Pepca Herman, Amalija Vidičnik, Zora Salabin, Zofija Škaberuc, Slavica Novak, Rozalija Crepišček, Marija Gračan, Anica Paser, Franciska Karo in Roza Vrečar. (Vsi iz Tovarne perila — Celje)

Jože Malin, Andrej Lupič, Alojz Stiglic, Alojz Kržič, Ivan Vrabl, Ana Zohar, Marija Tloger, Ivanka Jerina, Cilka Novak, Emilija Golob, Terezija Lah, Albin Lah, Ana Čajžek, Miha Mulej, Terezija Mulej, Rudolf Rodpečan, Minka Lipovšek, Ana Feldin, Marija Mali, Franc Selic, Franc Poglske, Rozalija Znidarič, Franc Repec, Rozalija Mikšič, Alojz Kresnik, Franc Breznik, Angela Peštaj, Marija Ravnik.

Ali nam prodajalec lahko vsiljuje blago?

Nedavno sem v Laškem v poslovalnici »Izbira« naletel na tale primer; kot stalna stranka te poslovalnice sem ob mesecu nakupil več življenjskih potrebščin, med drugim tudi sladkor. To

člena mirovne pogodbe in prav nič ne kažejo volje, da bi šovinistom stopili na prste. Videmski proces zoper nadiške partizane je izraz neofašizma po vojne Italije. T. O.

Ameriški zunanji minister John F. Dulles

Trgovinska zbornica o perečih problemih v preskrbi

Na tiskovni konferenci, ki jo je sklicalo te dni tajništvo Trgovinske zbornice, je govarski Risto Gajšek govoril o važnih gospodarskih vprašanjih v zvezi s preskrbo in odkupom. Pri odkupu kot celoti je pogrešno predvsem to, da pravzaprav ne obstoja nikakšen predpis, ki bi točno formuliral ali odkupna podjetja smejo odkupovati direktno pri proizvajalcu ali pa samo preko zadrug. V praksi se namreč dogaja, da gredo odkupna podjetja navadno kar direktno k proizvajalcu. Ta način odkupa ima brez dvoma za posledico različne cene. Trgovinska zbornica je zato mnenja, da bi se oblike odkupa morale jasno precizirati s predpisi za vso republiko.

NEZDRAVA KONKURENCA

Pri odkupu samem pa se tudi dogajajo marsikateri nepravilnosti. KZ bi smele odkupovati samo na svojem področju. Često pa se dogaja, da zadruga vpadu v področje sosedne zadruga, ta pa gre »v revanžo« spet nazaj in druga drugi kljubujeta pri nakupovanju izven svojega določenega področja. Tako na primer zadruga Strmec rada poseže v področje Rožne doline, zadruga v Imenem pa tudi nagaja sosednim zadrugam z vsiljenim nakupovanjem. To vpadanje v sosedna področja povzroča dostikrat povišanje cen živilskim pridelkom. Trgovinska zbornica zato predlaga, da bi odkup potekal absolutno samo po zadrugah, zadruga pa bi se naj pri nakupovanju striktno držale samo svojega področja.

KAKO BO Z OZIMNICO

Našo javnost gotovo zanima, kakšno je stanje glede ozimnice — krompirja, sadja, kurjiva; prav tako stopa v ospredje spet vprašanje masti in sladkorja. S tem v zvezi nam je tov. Gajšek dal naslednja pojasnila: Ves odkup krompirja v Celju je prevzela OZZ, ki ji je preko svojih zadrug uspelo zadostiti celotne potrebe mesta Celja po krompirju. Letošnja dobra letina krompirja nam daje jamstvo, da krompirja letos ne bo primanjkovalo, četudi ga nekateri še niso nabavili v večjih količinah. Krompirja smo nabavili 100 vagonov — pri tem pa ne smemo pozabiti, da si je približno 40% prebivalcev krompir že samo nabavilo direktno pri proizvajalcu. Dobršen del prebivalstva si mor-

da zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ozimnice še ni preskrbelo. S tem je tudi računalna Trgovinska zbornica in bo zato preko zime vskladiščila precejšnje količine krompirja v grosistični kleti. Dogovorjeno je tudi bilo, da bo cena krompirja ostala do 14 din. V kolikor pa odkupna cena ne odgovarja prodajni ceni, bo razliko krila OZZ iz izvoza.

SADJE IMA PREVISOKO CENE

V letošnjem letu se tudi celjski okraj lahko postavi z izredno sadno letino. Toda kljub temu, da je sadja na našem področju več kot dovolj, se cene jabolk nam dvigajo — to pa največ zaradi neorganiziranega odkupa. S sadjem je približno enako kot s krompirjem: Če bi odkupovale samo domače KZ na svojih področjih, in to po dogovorjenih enotnih cenah, bi kmata ne begale različne ponudbe, bi rad prodal domačim sadje. Toda spet so se med sadjarje vrinili vsiljivi nakupovalci, ki preplavujejo. Tako na primer v Savinjsko dolino pritiska Trbovlje, pa tudi Ljubljana, ki nudita za jabolka 13 do 15 din za kilogram. Na vranskem področju pa ponujajo nakupovalci celo 15 do 16 din za kilogram. Cena industrijskih jabolk (10 do 12 din) je tudi previsoka, če upoštevamo dejstvo, da so to pravzaprav najslabša, drobna in obtočena jabolka.

NAMESTO V IZVOZ — V STISKALNICO

V naši javnosti je slišati mnogo upravičene ostre kritike glede vprašanja občestnih jabolk. Na tej »lastnini« drži roko Uprava za ceste, ki odprodaja občestna jabolka največ svojim cestarjem. To bi bilo še kar v redu in prav, saj nihče ne oporeka, da bi ta jabolka ne pripadala vestnim in marljivim cestarjem. Toda cestarji ta jabolka neusmiljeno tolčejo in jih vse križem predelujejo v jabolčni, kljub temu, da so navadno to najboljša jabolka, ki bi bila celo primerna za izvoz. Glede tega vprašanja bo vsekakor potrebno v prihodnjem letu nekaj ukreniti, da se letošnje napake ne bodo ponavljale.

V zvezi z živilji bi omenili še važen problem: dobava pridelkov za celjski trg. Na postaji ležijo nabavljeni pridelki včasih tudi do 4 dni, kar gotovo povzroči visok odstotek kaila. Vsekakor moramo verjeti tehtnemu razlogu, da pri nas vagonov primanjkuje. Ne razumemo pa, da nekateri lahko dobijo vagono takoj, čim prispe pošiljka.

KAKO JE Z MASTJO

V zadnjih mesecih je precej problematična tudi nabava masti, kar potrošniki tudi upravičeno kritizirajo. Masti pri nas primanjkuje iz objektivnih razlogov, ker pošiljke iz uvoza ne prihajajo redno. Glede domače masti pa je vsekakor po sredi spekulacija proizvajalcev, ki so v zadnjem času ponujali v prodajo samo mršave prašiče za meso, ki je imelo višjo ceno. Za plitance pa je pri domačem proizvajalcu cena previsoka. Vojvodina konkretno ponuja špeharje po 460 do 480 din za kilogram in bi potrošnika dejansko stala ta mast 500 din in več, kar bi vodilo še k večjemu negodovanju. Z ustreznimi ukrepi bo Trgovinska zbornica posredovala pri domačih proizvajalcih, da bodo dali na trg več plitancev in da vsaj v zimskih mesecih, ko je »sezona pitanih prašičev«, našim potrošnikom ne bo primanjkovalo masti.

300 KILOGRAMOV SLADKORJA ENEMU KMETU?

V Celju in okolici je v zadnjem času spet čutili »sladkorno mrzlico«, ki jo povzročajo predvsem neutemeljene govorice, da se bo sladkor podražil, za kar pa ni nobenih razlogov. In spet se ponavlja stara praksa: Ljudje, ki imajo denar, si nabavljajo čezmerne zaloge. Največ grešijo pri tem trgovine same, ki prevelikodušno delijo sladkor vseprek po želji. V Savinjski dolini se na primer dogaja, da KZ prodajajo kmetom tudi po 300 kg sladkorja. Na ta način je neka zadruga v Savinjski dolini pretekli mesec prodala več sladkorja ko moke.

Trenutno je sladkorja pri nas v zadostni količini, toda kdo nam jamči, da takšno nevestno kopčenje živilskih artiklov, ki so delno še kritični, ne bo v bližnji bodočnosti spet privedlo do kritičnega stanja, kot smo to potrošniki najbolj čutili letošnje spomladne in poletne mesece. Zbornica bo sicer tudi v tem pogledu posredovala, da se bo sladkor razdeljeval po dejanskih potrebah gospodinjstev in ne po željah nevestnih nakupovalcev, vendar bi tu najkoristnejše odigrali svojo vlogo potrošniki sami, ki pa žal še niso zaživel.

IN PREMOK?

Glede kurjiva — predvsem premoga — še za enkrat ni moč govoriti, v koliko bodo zaloge zadostovale, se pravi, v koliko bo Velenje lahko krilo potrebe. Dejstvo je, da naša industrija potrebuje dosti premoga in so zaradi tega količine za široko potrošnjo precej tesne. Politika velenjskega rudnika je naši javnosti več alj manj znana iz zadnjih polemičnih člankov v našem dnevnem časopisu, vendar se Celjani nočemo odreči upanju, da nas Velenje ne bo pustilo na cedilu, kot nas ni v kritičnih zimskih mesecih zadnjih let. Rudnik Velenje sklepa pogodbe v glavnem za ves celjski okraj le preko »Kurjiva«. Zaželeno in koristno pa bi bilo, da bi Velenje sklepalo pogodbe direktno tudi z manjšimi potrošniškimi središči, kakor na primer Store, Laško itd.

Seja Sveta za turizem v Žalcu

V prostorih občine Zalec je bila 11. oktobra 1955 I. seja Sveta za turizem, ki ji je predsedoval tov. Ivan Zabkar iz Prebolda. Tajnik žalske komune tov. Drago Markovič je podal smernice glede pristojnosti in nalogah Sveta za turizem, opozarjajoč na lepšo ureditev krajev in gostinskih obratov v zvezi s Svetom za komunalne zadeve, ko gre tudi za razsvetljavo po vaseh in cestah ter bo v ta namen občina dala svoj prispevek. Predlagali so tudi, da bi na terenu komune uredili drevenico, ki bi dala svoj doprinos za javne nasade. Nujna je tudi ureditev otroškega igrišča v Žalcu. Glede za-

menjave zemljišča pri Žalskem kolo-dvoru je opozoril tov. Markovič, naj Turistično olespevalno društvo v Žalcu napiše primerno vlogo na občino Zalec, ki bo to zadevo uredila. Žalcu je potrebno tudi več nočišč kakor v gostilni pri »Bizeljčanu«, pa tudi za tržnico je treba poiskati primeren prostor. Najbolj je prikladno zemljišče med župniščem in Žuževu hišo. V žalski komuni naj bi ustanovili nova turistična društva v Šempetru, na Polzeli in Braslavčah.

Tudi »Turistični vestnik« mora dobiti več naročnikov.

R. V.

Kaj pravite k temu?

Pred dnevi sem se v Dobrni z nekim uslužbencem prodajalne razgovarjal o problemih kmetijstva in škodi, ki jo povzročajo divje svinje v bližini in daljni okolici Dobrne. Zadnje besede je ujeta starejša kmetica, ki je pravkar vstopila v trgovino. Ker je bila sama prizadeta, se je takoj vmešala v pogovor

in povedala, kakšno škodo so njej povzročile divje svinje v letošnjem letu. Takoj po vsajenju krompirja so ji spomlad razrile vso njivo in požrle zadnji kosček krompirja. Tako kot ona, je tudi precejšnje število drugih manjših kmetov v hribovitih predelih Dobrne ostalo letos brez krompirja, kar jim ga je bodisi spomlad, ali pa jeseni uničil divji prašič. Razume se, da taka škoda težko prizadene planinskega kmeta, ki je odvisen samo od svojega pridelka. Čudno je, da lovska družina v Dobrni tako hladnokrvno gleda početje tega poljskega škodljivca, ki se je razmnožil že kar v krdelo in množično uničuje poljske pridelke!

Morda se bo našel kdo in porekel, češ, premalo lovcev je v Dobrni. Toda to ne drži. Dobri dobri lovci bi lahko mnogo opravili, če bi pokazali dovolj dobre volje. Sicer pa bi se lahko v taki akciji dobriška družina povezala z drugimi, okoliškimi lovskimi družinami in uspešno zatrla tega škodljivca.

Kolarič M.

B. D.

Cinkarna · Celje

METALURŠKO
KEMIČNA
INDUSTRIJA

Naši proizvodi:

Surovi cink — min. 97,80% Zn
Cinkov prah — 97,0% Zn total
Rafinirani cink — min. 98,70% Zn
Fini cink — min. 99,75% Zn
Redestilirani cink — min. 99,85% Zn
Cinkova pločevina raznih dimenzij in formatov
Cinkovi protektorji za kotle
Cinkove pralnice valoyite
Avtotopijske plošče
Offset plošče
Zveplena kislina 60° BÉ
Cinkovo belilo — zlati pečat
beli pečat
zeleni pečat
rdeči pečat

Kromov galun
Natrijev hidroksulfid
Natrijev sulfid — surovi
Natrijev sulfid — čisti
Cinkosulfat
Natrijev silikofluorid
Natrijev sulfid
Zelena galica
Litopon
Ultramarin
Svinčni minij 38%
Svinčni minij 32%
Svinčna glajenka čista
Superfosfat
Modra galica
Metalit

V valjarni sušilnicah valjamo tudi svince, kositer in srebrne

Telefoni: 30-41, 30-42, 30-51, 30-52
Brazjavni naslov: Cinkarna Celje
Železniška postaja: Celje —
industrijski tir Cinkarna

Problematika sodišča

V 39. številki Celjskega tednika naša pisec v članku »Ne samo kazni, tudi vzgoja je važna naloga ljudskega sodišča« problematiko sodišča. Pravilno ugotavlja p'sec, ki se skriva za šifro J. K., da sodišče kaznuje vsako družbo nevarno dejanje in s tem vpliva na storilca in ostale državljane, da ne počenjajo enakih in podobnih, družbeni morali nasprotnih, dejanj. Popolnoma drži, da se morajo ljudje zavedati, da v človeški družbi (ne družstvu) veljajo zakoni, da mora vladati red, kateremu se mora podrediti vsakdo. V nadaljevanju pa v članku čitamo ugotovitve, da sodišča zaradi preobremenitve s delom ne morejo naloge v redu izvrševati. To važno nalogo bi pa lahko vršila, če bi pravilno presojala večjo ali manjšo važnost delikta. V podkrepitve te svoje trditve analizira primer nekega L, iz celjske okolice, ki je moralno pokvarjen, ne skrbi za družino in je celo namisleno splošno izbral svojo 12-letno hčer. Ugotavlja, da je zadeva pripadala sodišču 22. 4. 1954, a do dneva objave še storilec ni odgovarjal za svoje dejanje. Pisec pravi: »po dveh letih ni prišel pred sodni tribunal«. Posledica tega je bila, da je celo ponovno poskušal zlorabiti svojo drugo 10-letno hčer. Iz tega primera zaključuje: »kaj bi bilo bolj važno obsoditi L, za njegovo umazano početje, rešiti njegovo družino, njegove otroke in odstraniti slab vzgled javne morale, ali pa reševati vrsto manj važnih problemov, kot so žaljenja časti, ki včasih presenetljivo hitro pridejo pred sodišče.

Prav nič ne prizadeva očitek, čeprav je hud, kakor pravi pisec. Pozdravljamo pojav, da se je družba začela zanimati za delo sodišča. Dobrohotno vzamemo na znanje vsako spodbudo in pomoč, ki je namenjena za zboljšanje dela naših sodišč. Tudi opozorila glede slabosti in nepravilnosti, vzamemo z dobro voljo in trdnim sklepom, da slabosti odpravimo. Vedno in povsod smo pripravljeni polagati račun o svojem delu in sprejeti kritiko, pa bila še tako ostra. Pribijemo pa, da so naša ljudska sodišča doslej imela bore malo pomoči, tako glede materialnih pogojev kot glede kadra.

Nimam namena zanikati dejstva, da kazniva zadeva zoper prej omenjenega leži na sodišču že od 22. 4. 1955 in da še storilec ni bil obsojen, nadalje dejstva, da se je storilec nahajal na prostosti in je imel priliko, da dejanje ponovi. Resnici na ljubo pa moram povedati, da ne gre za posilstvo, vsaj javni tožilec ne toži za posilstvo in ne bi pokvarjal L. niti v Ameriki končal na električnem stolu. Kljub neizpodbitnim dejstvom vendar mislim, da so zaključili v članku nepravilni. Sodišča že vrše svojo vzgojno nalogo, ker sicer bi bili neštetni procesi o težkem gospodarskem kriminalu ali razprave o številnih umorih in ubojih, težkih prometnih nezgodah itd. navadna pustna prireditev. Dejstva, da so ti procesi imeli vpliv, ne more pisec, niti kdo drug zanikati. Postavljam pa vprašanje pisca in ostalim okoli našega tiska, ali so te številne procese in kazni zadosti izkoristili v vzgojne namene. Ali je naš tisk živo razpravljal o družbeni nevarnosti dejanja, o moralni zavrženosti storilca ali je ob vsakem konkretnem primeru povzdignil glas, da storilec, ki je družbo oškodoval za visoke zneske, ne spada več na delovno mesto, kjer je dana možnost, da dejanje ponovi. Ali je naš tisk pojasnil ljudem, v čem je zavrženost dejanja špekulacije, nedovoljenega trgovanja ali nevestnega dela v službi. Na kratko, ali je tisk v interesu družbe vpliv kazni in dovoljni meri prenesel na čim širši krog državljanov?

Res je, da v primeru krvokrunstva L. še ni nastopil ne za storilca, ne za druge državljane prevzgojni učinek sodbe. Očitek, da zadeva ni prišla na vrsto zaradi tega, ker so sodišča reševala manj pomembne zadeve, kot žaljenje časti ali z drugim besedami, da sodišča nimajo kriterija, kaj je važnejše, je izraz popolnega neznanja problematike sodstva. Vedeti je treba, da okrajna sodišča sedijo v zadevah, ki jih je zakon določil, okrožna pa zopet v drugih težjih z zakonom določenih zadevah. Vsak odstop od teh predpisov je nemogoč, enako je tudi nemogoče premetavanje sodnikov z okrajnega sodišča na okrožno sodišče ali obratno. Zadeva, ki služi za podkrepitev izpodbijanih trditev, spada v pristojnost okrožnega sodišča. Ne domišljamo si, da je naš kriterij o pomembnosti zadev absolutno pravi. Pri znanem dejstvu, da sodišču manjkajo trije sodniki in tri strojepejske, je nujno, da važnejše kaznive zadeve uživajo prednost. Vabimo pisca in slehernega državljan, da pride in pomaga odločiti o pomembnosti. Ko bo imel pred sabo nekaj desetlin spisov težkega gospodarskega kriminala, nekaj desetlin ubojev in umorov, težke prometne nezgode s smrtnim izidom, nadalje celo vrsto zadev, kjer so ljudje v preiskovalnem zaporu in imajo po samem zakonu prednost, se bo zelo težko odločil, kaj je pomembnejše. S tem nečem reči, da je prav, da primer L. leži in čaka. Iz samega spisa okolnosti, ki jih naveda članek in ki dajejo konkretni zadevi značaj važnejše zadeve, niso razvidne in bi pri nadaljnjem pojasnitvi okolnosti in skromnem opozorilu zadeva gotovo bila že v delu.

Trditve, da sodišča rešujejo manj važne zadeve, kot na primer razžaljenje časti, ni točen in konkretni primer ne leži zaradi tega, temveč zaradi drugih razlogov. Če je z zakonom določena organizacija sodišča tako, da mora vsako sodišče reševati svoje zadeve, nismo krivi mi. Priznamo, da se je pisec upravičeno obregnil pri tem konkretnem primeru ob sodišče. Prav tako se bo jutri upravičeno hudoval drugi in nato še cela vrsta za primere, ki čakajo, da bi prišli pred sodni senat. Poudarjam, da je čakalo na razpravo na okrožnem sodišču na dan 30. 9. 1955 256 kazenskih primerov in 372 civilno-spornih primerov. Vsak od teh primerov je važen. Izhajati je iz edino pravičnega stališča, da je vsaka zadeva, ki pripade v rešitev sodišču, važna. Ena je važna za širši krog državljanov, druga za ožji, tretja pa morda le za pravdne stranke. Sodišče bi pri pravičnem poslovanju moralo vsak primer rešiti takoj, da državljan ne bi čakali in bi vzgojni vplivi sodbe ob pomoči našega tiska čimprej nastopili. Tudi stanje tukajšnjega okrajnega sodišča ni rožnato in tudi ono ne daje poudarka žaljenjskim zadevam. V informaciji povemo, da je v zaostanku 725 kazenskih primerov, 1.212 civilno-spornih primerov, 1.962 zemljiškoknjižnih primerov, da drugih primerov sploh ne omenjamo.

Ni treba posebej dokazovati, da čaka pri okrožnem in okrajnem sodišču zgoraj navedeno število zadev. To vedo prizadete stranke in tudi drugi državljani. Dejstvo je, da so sodišča v znatnih zaostankih. Čim je temu tako, je sveta dolžnost slehernega državljan, ki mu je na tem, da naša sodišča ekspeditivno in dobro delajo, da poštejejo razloge, zaradi katerih delo zaostaja. Kot osnovni in objektivni razlog je vsekakor pomanjkanje kadra. Okrožno sodišče bi moralo po sistematizaciji, ki je tesna, imeti 10 sodnikov in 24 administrativnega kadra. Dejansko pa ima le 7 sodnikov in 12 administrativnih uslužbencev. Okrajno sodišče v Celju bi moralo imeti 14 sodnikov in 34 administrativnih uslužbencev. Dejansko pa dela 12 sodnikov in 27 administrativcev. Okrajno sodišče v Šmarju bi moralo imeti 3 sodnike in 10 ostalih uslužbencev. Dejansko pa dela le en sodnik in 7 administrativnih moči. Tudi pri drugih sodiščih tega okrožja ni nič boljše. Iz teh skromnih podatkov zaključujemo dvojce: občutno pomanjkanje sodnikov in enako pomanjkanje

administrativnega kadra. Ob tem dejstvu se mora zresniti vsakdo in vprašati, zakaj? Dotoka pravnikov na sodišče ni in ga ni pričakovati. Prisluškoval sem razgovoru mladih juristov, ki so zahtevali: »Saj se ne plača na sodišče, ker dobimo v gospodarskem podjetju prvi dan najmanj 15.000 din plače«. To je grenka resnica, ki nas bo v doglednem času bolela. Vprašam, kaj ima podjetje od mladega diplomanta brez vsake prakse; ali je njegovo delo vredno plače. Sploh pa ali je nujno, da imajo vsa podjetja svoje pravne referente, ki delajo vse drugo kot pravne posle. V ostalem pa, kaj je napravljeno, da se naši maturanti vpišejo tudi na pravne fakultete.

Najnovejši pojav je beg administrativnega kadra s sodišča. Kam beži ta kader? V gospodarska podjetja in na naše občine. Ne zamerimo kadru, če si išče boljše plače, ne razumemo pa, kako zamore gospodarsko podjetje hladnokrvno in brez pomislekov snubiti kader sodišča in ga plačati za nekaj tisočakov višje kot sodišče. Enako tudi ne razumemo, kako zamore občina enako postopati in okrajni ljudski odbor mirno gleda, vso se njegovemu organu sekajo veje. Mar ne zasledujemo vsi enakih ciljev? Danes je situacija na sodiščih v Celju taka, da zaradi pomanjkanja strojepejsk šibko število sodnikov ne more z delom napreči.

Nadaljni razlog za neekspeditivnost so tudi neustrezni prostori. Niti Okrožno sodišče, niti Okrajno sodišče v Celju nima prepotrebnih dvoran. Razprave so v sobicah z dvanajstimi kvadrati metri, večkrat celo v sobah, kjer delajo referenti. V eni sobi morajo delati po trije sodniki, po dva pa je že pravilo. Imamo primer, ko so po tri strojepejske v eni sobici in lahko si predstavljate, kako izgleda, če vse istočasno pišejo. Marsikje drugod pa imajo referenti svoje sobe, dasi so te den za tednom na terenu in je soba prazna.

Ce je že pisec načel problem ekspeditivnosti, bi moral nujno tudi poiskati vzroke. Ko bi našel razloge, bi bilo umestno, da povzdigne glas in zainteresira za probleme družbo in izvoljene zastopnike ljudstva, da vsi s skupnimi napori rešimo te pereče probleme.

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

organizacija sodišča tako, da mora vsako sodišče reševati svoje zadeve, nismo krivi mi. Priznamo, da se je pisec upravičeno obregnil pri tem konkretnem primeru ob sodišče. Prav tako se bo jutri upravičeno hudoval drugi in nato še cela vrsta za primere, ki čakajo, da bi prišli pred sodni senat. Poudarjam, da je čakalo na razpravo na okrožnem sodišču na dan 30. 9. 1955 256 kazenskih primerov in 372 civilno-spornih primerov. Vsak od teh primerov je važen. Izhajati je iz edino pravičnega stališča, da je vsaka zadeva, ki pripade v rešitev sodišču, važna. Ena je važna za širši krog državljanov, druga za ožji, tretja pa morda le za pravdne stranke. Sodišče bi pri pravičnem poslovanju moralo vsak primer rešiti takoj, da državljan ne bi čakali in bi vzgojni vplivi sodbe ob pomoči našega tiska čimprej nastopili. Tudi stanje tukajšnjega okrajnega sodišča ni rožnato in tudi ono ne daje poudarka žaljenjskim zadevam. V informaciji povemo, da je v zaostanku 725 kazenskih primerov, 1.212 civilno-spornih primerov, 1.962 zemljiškoknjižnih primerov, da drugih primerov sploh ne omenjamo.

Ni treba posebej dokazovati, da čaka pri okrožnem in okrajnem sodišču zgoraj navedeno število zadev. To vedo prizadete stranke in tudi drugi državljani. Dejstvo je, da so sodišča v znatnih zaostankih. Čim je temu tako, je sveta dolžnost slehernega državljan, ki mu je na tem, da naša sodišča ekspeditivno in dobro delajo, da poštejejo razloge, zaradi katerih delo zaostaja. Kot osnovni in objektivni razlog je vsekakor pomanjkanje kadra. Okrožno sodišče bi moralo po sistematizaciji, ki je tesna, imeti 10 sodnikov in 24 administrativnega kadra. Dejansko pa ima le 7 sodnikov in 12 administrativnih uslužbencev. Okrajno sodišče v Celju bi moralo imeti 14 sodnikov in 34 administrativnih uslužbencev. Dejansko pa dela 12 sodnikov in 27 administrativcev. Okrajno sodišče v Šmarju bi moralo imeti 3 sodnike in 10 ostalih uslužbencev. Dejansko pa dela le en sodnik in 7 administrativnih moči. Tudi pri drugih sodiščih tega okrožja ni nič boljše. Iz teh skromnih podatkov zaključujemo dvojce: občutno pomanjkanje sodnikov in enako pomanjkanje

administrativnega kadra. Ob tem dejstvu se mora zresniti vsakdo in vprašati, zakaj? Dotoka pravnikov na sodišče ni in ga ni pričakovati. Prisluškoval sem razgovoru mladih juristov, ki so zahtevali: »Saj se ne plača na sodišče, ker dobimo v gospodarskem podjetju prvi dan najmanj 15.000 din plače«. To je grenka resnica, ki nas bo v doglednem času bolela. Vprašam, kaj ima podjetje od mladega diplomanta brez vsake prakse; ali je njegovo delo vredno plače. Sploh pa ali je nujno, da imajo vsa podjetja svoje pravne referente, ki delajo vse drugo kot pravne posle. V ostalem pa, kaj je napravljeno, da se naši maturanti vpišejo tudi na pravne fakultete.

Najnovejši pojav je beg administrativnega kadra s sodišča. Kam beži ta kader? V gospodarska podjetja in na naše občine. Ne zamerimo kadru, če si išče boljše plače, ne razumemo pa, kako zamore gospodarsko podjetje hladnokrvno in brez pomislekov snubiti kader sodišča in ga plačati za nekaj tisočakov višje kot sodišče. Enako tudi ne razumemo, kako zamore občina enako postopati in okrajni ljudski odbor mirno gleda, vso se njegovemu organu sekajo veje. Mar ne zasledujemo vsi enakih ciljev? Danes je situacija na sodiščih v Celju taka, da zaradi pomanjkanja strojepejsk šibko število sodnikov ne more z delom napreči.

Nadaljni razlog za neekspeditivnost so tudi neustrezni prostori. Niti Okrožno sodišče, niti Okrajno sodišče v Celju nima prepotrebnih dvoran. Razprave so v sobicah z dvanajstimi kvadrati metri, večkrat celo v sobah, kjer delajo referenti. V eni sobi morajo delati po trije sodniki, po dva pa je že pravilo. Imamo primer, ko so po tri strojepejske v eni sobici in lahko si predstavljate, kako izgleda, če vse istočasno pišejo. Marsikje drugod pa imajo referenti svoje sobe, dasi so te den za tednom na terenu in je soba prazna.

Ce je že pisec načel problem ekspeditivnosti, bi moral nujno tudi poiskati vzroke. Ko bi našel razloge, bi bilo umestno, da povzdigne glas in zainteresira za probleme družbo in izvoljene zastopnike ljudstva, da vsi s skupnimi napori rešimo te pereče probleme.

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Sok Franc

Smrt preži na belih cestah

(Nadaljevanje)

Za kolesarje ni prednosti — Kolesarske steze nujno potrebne

Ce bi primerjali število kolesarjev z številom tistih, ki se vozijo z motornimi vozili, prvi za nekajkrat presega drugo. Nekateri menijo, da bi spričo tega morali imeti kolesarji prednost. V nekaterih državah imajo baje promet tako urejen, da so kolesarji v prednosti. Pri nas to ni več mogoče. Motorni promet pri nas ni luksuz, temveč stvar potrebe, ker je blago, ki ga prevažajo z motornimi vozili treba hitro prevažati, ljudje pa, ki se vozijo s pomočjo tega hitrejšega sredstva imajo gotovo odgovorne službe pri katerih je naglica potrebna. Kolesarji pri nas sicer prevladujejo v cestnem prometu toda njihova pomembnost, gledana z gospodarskega stališča je drugorazredna.

Ne preostaja torej nič drugega, kot da se kolesarji strogo držijo predpisov, na drugi strani pa je treba zanje urediti nekaj olajšav. So tudi take prometne ceste, kjer kljub pazljivosti kolesarjev lahko pride do nesreč, zlasti na cestah prvega reda, ki vodijo skozi naselja in mesta. Na teh odsekih bodo

skala dovolj široki, da lahko sprejmeta primerno širok kolesarski pas brez škode za motorni promet in pešce. Tu ni treba nobenih gradbenih »ekstravagan«, le toliko, da bodo kolesarji vsaj deloma obvarovani pred stalno nevarnostjo, ki jim danes preti.

Kolesarska poštevanika

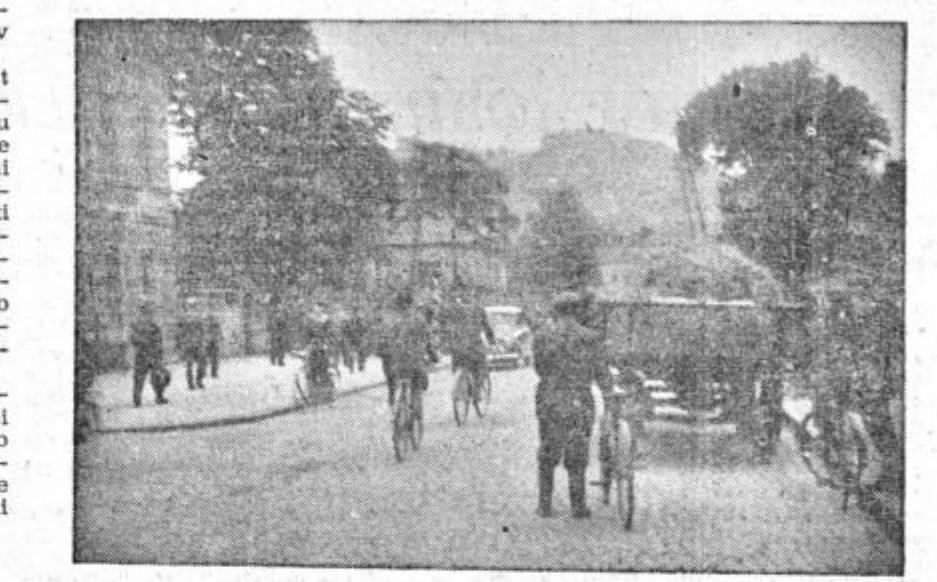
Vse kaže, da si bomo morali vsi, ki ne uporabljamo bencin ali česa drugega za premikanje po svetu, zapisati za uho nekaj zapovedi, ki nas bodo čuvala na belih cestah pred preležano nevarnostjo:

Kolesar na prometnih cestah ne sme prehitovati drugih kolesarjev, niti kakršnih koli vozil.

Voznja vstric je prepovedana na vseh cestah.

Kolo je zgrajeno za eno osebo, zato kolesar ne sme voziti na njem nikogar več. Dovoljeno je voziti otroke do osmih let starosti, toda samo, če je na kolesu poseben sedež in držalo za noge, da otroku ne uide noga med osine.

Kolesar mora limeti kolo vedno, v uporabnem stanju, predvsem dobre zavore, uporaben zvonec itd.

Na Mariborski cesti je reporter ujel tale prizor. V nasprotju s prometnimi predpisi je v tem primeru bilo vrsto prometnih prekrškov. Ugotovite sami, kaj vse je v nasprotju s prometnimi predpisi, opišite napake in kako naj bi ti ljudje ponašali na tako prometni cesti. Tistega, ki bo vse napake pravilno ugotovil in znal povedati kako bi moralo biti, bo »Celjski tednik« nagradil z denarno nagrado. Ce bo takih več, dobi nagrado tisti, ki ga bo odločil žreb.

morale krajevne oblasti brezpogojno urediti kolesarske steze, tam pa, kjer to ni mogoče, vsaj obhodne poti. V Celju samem bo takšna kolesarska steza nujno potrebna na Mariborski ter na Ljubljanski cesti.

O ureditvi takih kolesarskih stez v Celju je bilo že dosti govora, toda vedno so odgovorni činitelji ugotavljali, češ, stroški za takšno gradnjo bi pressegli 100 milijonov dinarjev. Ta proračunska postavka je precej pretirana. Ni treba, da bi te steze bile urejene po najmodernejših gradbenih principih. Stara cestišča je zares težko preurejevati, vendar ne bodo nikoli tako urejena, da bi ne našli prigorovora zanje, čeprav vložimo vanje še toliko sredstev. Celje bo prej ko slej potrebovalo obhodno tranzitno cesto, ki bo del prometa izločila iz osrčja mesta. Istočasno bo promet naraščal tudi v mestu samem in verjetno tudi pozneje ne bo nič manjši, čeprav bo tranzit preusmerjen. Na vsak način je treba kolesarske steze urediti, pa če računamo na obhodno cesto ali ne. Na Mariborski cesti so deloma pogoji boljši, kajti tam že danes obstoji izredno širok pločnik od katerega bi več kot polovico lahko odstopili kolesarjem. K sreči sta obe cesti, tako Mariborska, kakor Ljubljanska.

Ponoči mora imeti dovolj močno luč, na zadnjem blatniku pa luč ali pa steklo, ki odbija svetlobne žarke drugih vozil.

Kolo je prevozno sredstvo za eno osebo, nikakor pa vozilo za tovrstni promet. Mnogi kolesarji naložijo na kolo vse mogoče zavoje, posodo in druge nerodne predmete, ki jim jemljejo sposobnost varne vožnje. Tudi to je prepovedano.

Vsekakor mora kolesar poznati prometne predpise in znake in se po njih tudi ravnati.

Kolesar, ki se bo teh predpisov držal bo vedno brez skrbi za lastno varnost in če se mu kljub temu zgodi nesreča, je v nobenem primeru ne bo zakrivil sam.

Organi, ki skrbijo za red bodo na osnovi teh predpisov v bodoče še bolj odločno pazili in vsakega kršilca občutno kaznovali. Tako je tudi prav. Družba si ne more privoščiti izdatkov zaradi lahkomišelnosti posameznikov. Kdor se ne zna sam čuvati po pač moralni privolitvi, da ga bodo čuvali drugi.

Kdo je lahko v službi pijan?

Zamislite si uradnika ali delavca, ki bi bil na svojem delovnem mestu pijan. To je nekaj nemogočnega, čeprav uradnik za delavno mizo ne bo nikomur ogrožal življenja ali povzročil kakšne večje škode če bi bil v »rožicah«.

Ce za vsakega velja, da mora biti v delovnem razmerju trezen, spočit in za delo sposoben, zakaj bi bili potem izjema šoferji. Šofer je med vožnjo v službenem razmerju, povrh še takšen, ki lahko povzroči škodo sodržavljenom, če ga v redu ne izvršuje. Nihče nima nič proti potrebnemu okrepčilu toda dosedanje izkušnje so pokazale, da je pretežno število nesreč povzročila pijanost. Zelo majhen odstotek nesreč ima svoje vzroke v tehničnih napakah vozil, čeprav je tudi to prometni prekršek, saj s takimi vozili šofer ne sme na cesto.

Vnema za neurejenost razmer na cestah

Prometni odsek v Celju ima neprenehoma polno obiskovalcev, ki hočejo na vsak način izsiliti »dovoljenje za prometni prekršek«. Nekateri hočejo na vsak način s traktorji voziti težke tovore v oddaljene kraje čeprav so le-ti namenjeni izključno za ozek lokalni promet. Nekateri zahtevajo, da bi s traktorji vozili ljudi na delo, čeprav dobro vedo, da traktorji ne smejo prevažati ljudi.

Ne oporekamo, da ekskurzije in izleti niso družbeno koristni, toda napačno bi bilo, da bi dovoljevali prevoz ljudi s kamijoni ter postavljali njihova življenja na kocko za ceno ekskurzije. Prometni odsek bo moral biti v bodoče gluha za vsa takšna maledovanja. Nesreče na cestah bomo preprečili le, če se bomo vsi dobesedno držali prometnih predpisov. Tu ne more biti izjem za nikogar.

(Se nadaljuje)

Le kam bi dali učitelja?

V Preboldu je šola. Sicer je — šola — lep slovenski izraz, zato je slovar nepotreben.

Ljudje vedo (nekateri?!), da se otroci v šoli učijo. Vedo tudi, da jih učijo ljudje, ki jim pravijo: učitelji! Toda učitelje poznajo med letom le v neki tretji osebi. In v tretji osebi: mu poklonijo grajo ali hvalo. Ob zaključku leta — denimo, da »pade« miljenček uglednega tržana, je učitelj takoj preimenovan v drugo osebo — in to včasih z avanturistično oznako!

Znano je in od dejstev potrjeno, da se učitelji ne »štulijo« v ospredje. Radi so v vseh vrstah in kategorijah dela, »štulijo« pa se zelo neradi. Nekateri »ugledni jez.čn: dohtarji« pa učiteljsvstvu to »neštuljnost« zamerijo. Za vso kulturno nevedljivost je kriv učitelj. Učitelj je vendar edini, ki ima dan razdeljen na osemindeset ur in nič ne dela! Tolikšen čas potratiti v brezdelju? Ko bi vsi »oni« (podčrtal pisec), ki prejemajo dvakratne zneske učiteljske plače, mignili vsaj z mezincom — pa bi videli kulturo! Kaj pravimo, kulturo? Pa raztegnimo to stvar na vsa področja dejavnosti. Ne, za tako in podobno zadevo pa zares ni potreben »slovar tuje«.

IZ ŽIVLJENJA NA NAŠI VASI

Kmetijska zadruga na Polani pri Lesičnem pomaga svojim članom

»Grem še pogledat na Polano, morda dobim tam!« sliši večkrat tega ali onega, kadar zmanjka v trgovinah galice, kvasa, sladkorja itd.

Polana je zaselek Drenske rebrti. Tu je kmetijska zadruga nastanjena v veliki baraki. Cestišče pred njo je vedno obljudoeno. Zadrugniki se že dolgo pripravljajo, da bi zgradili na tem mestu večje poslopje, kajti lesena baraka bo kmalu začela hirati. V novo zgradbo bi spravili trgovino, upravne in stanovanjske prostore, shrambo za stroje in tudi gostinski obrat bi ne bil odveč. Ko bo gotov še pčel kilometer do Vršanja in bo kraj povezan z vzhodnim delom celjskega okraja in s Hrvatskim Zagorjem, se bo na Polani promet še povečal. Vsakoletna bilanca je vsula v gradbeni sklad precej tisočakov, vendar bi stroškov nove gradnje zdaleka ne vzdržali. Letos bodo obtesali bregič, ki veže barako. Tu je že toliko odkopanega, da je nastala poleg barake kar velika ravna ploskev. V navpično steno hribčka bodo zgradili podzemeljsko klet in skladišče za razne pridelke. S traktorjem odvažajo zemljo in z njo napolnjujejo drugod kotanje. Delavci

te še pogledajo ne, silno se jim mudi, delajo namreč na akord.

Pred stranskim pročeljem barake so nakopičeni prazni zaboji za sadje, da segajo do visel. Če pa pogledaš v skladišče, vidiš spet visoko naložene zaboje s sadjem, predvsem z jabolkami, ki čakajo na kamion.

Poslovodja se trudi, da bi jabolkam našel čim ugodnejša tržišča. To se je videlo tudi pri nakupu češenj in pozneje breskev, ki so bile takoj spravljene na trg, da se ne bi pokvarile. Neznaten

razpon med nakupno in prodajno ceno ni prinesel dobička, ker je bilo zadruzi največ do tega, da so lahko sadjarjem pomagali do ugodne prodaje. Spretnost v iskanju tržišča se je pokazala tudi pri nakupu gob, ki so letos množično rasle okoli Zuma. Zadruga je odkupila gobe po najvišji ceni in ni iskala dobička, da je le pomagala ljudem, ki so denarja najbolj potrební. Tako je neka žena izpod Zuma nabrala in nasušila gob, da si je za 8000 din kupila kotel »Alfa« in še nekaj stotakov ji je ostalo. Neki ženi zopet so suhe gobe pomagale iz stiske, da je dobila za nje vrečo moke.

Takšni primeri utrjujejo zaupanje članstva v zadrugo in uglašajo pot k naprednemu kmetijstvu.

Za dvig kmetijstva v Lesičnem

Ko so nedavno v Lesičnem imeli občni zbor KZ Lesično in Drensko rebro, so po izvolitvi novih članov v upravni in nadzorni odbor Kmetijske zadruge razpravljali o mnogih važnih kmetijskih vprašanjih. Člani so predlagali obnovo sadne sušilnice, ki je v teh sadonosnih krajih velikega pomena. Sklenili so tudi, da bo letos za področje bivše občine Lesično pričela nadaljevalna kmetijska šola, za katero je med domačo in sosedno mladino izredno zanimanje. Predstavniki ljudske

oblasti in političnih organizacij so pri tej zamisli obljubili svojo pomoč.

Nadalje so člani zadruge sklenili obnovo apnenice v Lesičnem, da bodo imeli dovolj apna za domače potrebe in za prodajo.

Po končanem občnem zboru je bila takoj seja upravnega in nadzornega odbora. Na tej seji so se zedinili v sklepu, da hočejo kmetijstvo na tem področju povzdigniti tako, da bo najboljše na Kozjanskem.

L. J.

DEMOKRACIJA NA ULICI . . .

So ljudje, ki so rojeni opozicionalci. Ko se je vino podražilo, so vpili, da je to nezaslišano, vino je vendar za zdravje, čim pa se je pocenilo, so zopet vpili, češ, podpiranje alkoholizma.

Katra Brenta nosi med temi godrnjači v svoji ulici zastavo. Kadar je šla na trg, je vedno vpila, češ, oderuške cene, ko je prišla domov in poslušala radio, ki je poročal o novih ukrepih na vasi, je javkala, »joj, čisto bodo uničili kmete«. Strašansko gibčna načela je imela Katra Brenta, tu ni kaj pripomniti.

Nekega dne so v njeni ulici zaprli ves promet. Ozka ulica, komaj za pešce, je bila zdaj varna. Toda Katra Brenta; nič hujšega ji ne bi mogli storiti. Zapreti ulico ravno takrat, ko je dobila novo italijansko kolo: »Also, zum kotzen, tile fičfiriči, ki postavajo po

po stopnicah v pritličje in se vkopala pred miličnikom kot gora:

— »Se kazen? Tega gospoda poznam. Revez se bi lahko ubil!«

— »E, tovarišica, vaš revez je pijan!«

— »Se je za vaš denar napil, ha?!«

— »Razbil je okno, kdo bo plačal?«

— »Naj plača firma, kakaj pa nima jo nezlomljivega stekla v izlozbi. Saj bi si človek lahko še vrat prerezal pri tem domačem »klump steklu!«

— »Menda ne boste zanikali, da je prekršil prometni predpis. Tu, po tej ulici ne sme voziti!«

— »Saj to je tisto. Od teh vaših kapric, se je revezu najbrž tudi zmešalo, da je padel!«

Tako in še drugače je Katra Brenta rohnela in razlagala svoja načela:

— »Saj je vendar svoboda, demokracija. Kaj vas pa briga?!«

Okoli glavne trojke so se zbrali še drugi. Slikali, vpili, rohneli, predavali, ropotali in zgražali so se, češ, taka je ta demokracija. Če bi bil pijan možak vsaj toliko pri sebi, da bi lahko ravno stal, bi se gotovo zrnjal od ponosa, ko so ga poveljevali, njegovega nastotnika pa pestili.

Toda miličniku je bilo že preneumno, pograbil je pijanca in ga peljal tja, kjer se je lahko z njim pomenil brez nenarodenih advokatov.

Katra Brenta je kar puhala za njima. Opoldne je Katra Brenta spremenila svoje načelo. Zdrila se je nad svojo slabšo polovico, ki je drznila pred njeno obličje nekoliko okajena. Kosilo je šlo v pomije, ona pa iz hiše z novim kolesom na obisk.

Zvečer se je vračala. Kolo se je šibilo pod njeno težo, ko je ponosno paradirala po mestnih ulicah. Naenkrat pa se od nekdaj privlači naravnost pred njo vesel vinski brat. Katra Brenta je preiskusila svojo gibčnost. Kolo je zaplesalo pod njo. Z vso svojo težo je poplesnila trdno nanj, da je ta lepi italijanski umotvor postal podoben Picasovi kubistični sliki.

Spet je bil dopoldanski znanec pri njej. Vljudno ji je pomagal, ko se je pobirala in za rokav držal nesrečnega povzročitelja nesreče.

— »Pustite me! Ne dotikajte se me! Sramota! Tako varujete državljane. Kaj

čakate. Tega deca v zapor. Zapreti, ne premlati, ne obesiti ga je treba. Zakaj imate predpise? Da takile pijanci norce brijete iz njih? Kaj vi sploh delate? Zakaj plačamo davke? Zato, da nas čuvate ali zato, da nas pustite v nesrečo? Tu imate svojo demokracijo, ko lahko

vsak dela kar hoče. Kdo mi bo plačal moje lepo kolo, kdo za bolečine, za sramoto? Pritožila se bom, da nevestno opravljate svojo službo. Vi, vi, vi... Katra Brenta je razlivala žolč in vsem naokoli predavala, kako neurejeni so cestni predpisi.

Da, Katra Brenta je velik zagovornik reda in zakonitosti.

PRED DNEVI SO V CELJU ODPRLI GOSPODARSKI KLUB

Pretoklo soboto so v prostorih Trgovinske zbornice v Celju priredili majhno svečanost ob priliki otvoritve Gospodarskega kluba v Celju. Ob tej priložnosti je spregovoril podpredsednik Okrajne trgovinske zbornice tovariš Mišo Bobovnik. Poudaril je, da je klub velika pridobitev za predstavnik gospodarskih, še posebej pa trgovskih podjetij, ki se bodo v njem sestajali. Klub bo prav dobro služil tudi za prirejanje raznih predavanj in debatih večerov. V njem bodo uživale gostiljube tudi razne gospodarske delegacije, ki bodo obiskale Celje.

Ker ima klub lepo urejene reprezentančne prostore, je pričakovati, da bo zares služil svojemu namenu ter da bodo njegovi prostori izkoriščeni v koristne namene.

Naša družina in mladina

Za srečen zakon

(Nadaljevanje)

Zadnjič sem poudaril spolno vzgojo kot prvi in glavni čimtelj za srečen zakon.

Naj se rahlo dotačnem še misli, kako posredovati nauk o spolni vzgoji mladini. Mogoče je ravno to najdelikatnejši in hkrati najtežji nauk doraščajočemu otroku za življenje — toda ne pozabimo, najvažnejši!

Če se nam je posrečilo otroka navezati nase, kar nam pokaže s svojo odkritostjo, potem ta korak ne bo tako težak.

So starši, ki otrokom podtaknejo knjige, ki obravnavajo spolno vzgojo predvsem iz medicinskega stališča in jim nato odgovarjajo na vprašanja, ki si jih otrok ni mogel tolačiti. Drugi rešujejo to vprašanje drugače, po svoje. Recepta za to ni. Upoštevalimo pedagoško pravilo, ki pravi, da je vsak otrok individuum zase!

Lahko pa le izluščimo nekaj obče veljavnih stavkov. Spolno vzgojo, oziroma nauk, naveži, če je le mogoče na življenje v naravi. Zato je prikladen i rastlinski (opraševanje cvetja) i živalski svet! Ne razlagaj prezgodaj, kajti dogmno je, da preuranjeno spoznanje vpliva na spolno zrelost. Tako smo otroka prehitro odtrgali prelestni otroškosti. Ne samo to! Iz prezgodnje poučitve izvirajo lahko še druge, predvsem kvarne posledice. Prav delajo tisti starši, ki otroku na vprašanje, ki zadeva spolno življenje, odgovorijo: »Ko boš večji, ti povem! Takrat boš laže razumel!« Upoštevalimo otrokov razvoj! Prav zato smo ga prisiljeni neprestano opazovati, da ga dobro poznamo!

Prav tako zgrešeno pa je, če osmošolskega otroka, predvsem na višji stopnji, še zmeraj pitamo z odgovori: »Čaplja te je prinesla! Na vodi smo te ulovili!« itd.

Najprimernejši čas, da otroku osvetlimo spolno vprašanje z vseh strani je, ko dekleta začnejo dobiti menstruacijo ali perilo, fant pa polucije. Razlaga naj bo resna in hkrati pristrčna. Povejmo otroku ne samo, čemu dva spola,

nego tudi namen! Podčrtajmo predvsem kvarne posledice razbrzdanega spolnega življenja (paraliza mozga v hrbtenici, ugled posameznika itd.).

Po takem poduku smo otrokov tako napeti duhovni svet močno sprostili. On sam bo pozneje na nešteti primerih lahko sklepal, da se mu nismo lagali. Zato se nam bo z mnogimi vprašanji: »Se bolj približal. V nas bo gledal edine in dobre voditelje, ki so mu pomagali čez najtežji most v življenju.

Z nekega lista petnajstletnega fanta pobrano:

»Komu naj potožim, kar me tišči. Materi in očetu se ne upam, ker me je preveč sram! Sam ne vem, kaj mi je! Ali sem bolan? Komu se naj obrnem?« Potem še govori o spremembah, ki jih je opazil na sebi. Nato o prvi ljubezni, ki je zanj največja skrivnost in še o strahu, če za vse zvedo starši.

Po tako prepričevalnem in vendar pristranem razgovoru smo otroka odtegnili neprestanemu razmišljanju. Seveda ga še kljub temu nismo odtegnili docela. Vsaj tako dolgo ne, dokler spolno zorenje traja.

Doraščajoči član naše družbe je postal kritičnejši do sebe in do drugih. Vse dogajanje, ki zadeva spolno življenje, bo znal pravilno oceniti. Razumel bo nesrečo mladih nezakonskih mater. V bodoči ženi: bo gledal visok nprstveni lik žene in matere.

Toda dajmo mu še roko in ga varno peljimo dalje. Res je težko prepričevati mladino v »neumní« ali zaljubljeni dobi. Takrat zmagujejo čustva nad razumom. Zmagujejo lepi obrazi in zapeljive oči nad poštenim in dobrim srcem.

Se danes navadno starši z mladencem hodijo na ogled k ljubljenci, rekoč: »Kakršni so starši, taka je ona!« Razumljivo, da tudi na drugi strani takrat pripravijo cukrene obraze in besede ter razkošno pogrebno mizo.

Gotovo se v vsem skriva delček resnice... Kar dvoje: sin ali hči sta vedno dednostno obremenjena in okolje je tisto, ki formira človekovo osebnost. Oboje lahko najdemo v stanovanju prvega ali drugega.

Enkratni ogled ne zadostuje. Mladenci in mladenke se nujno morata dobro spoznati. Zakaj?

Ob izmenjavi misli bosta ugotovila, če so poteze njunih karakterjev take, da bo skupno življenje znosno. Karakterja se ob dobri volji obeh pozneje itak uglasita in se le-to izraža tudi na zunaj. Ni redno, da srečavamo zakonce, ko so si tako podobni, da mislimo: »To sta vendar brat in sestra!« Vprašam vas, kako se naj razumeta dva, od katerih je eden močen kolerik, močno razburljiv, trmast, prenapet in mogoče tudi surov; drug pa melanholik: nežen, čustven, sanjav, blag? Pomislite in odgovorite! Prav zato oči in njih vabljivost si še ne smejo preslepiti!

Silno važna za oboje je njuna razgledanost: Dovolite, da strnem kar v eno: naravno inteligenco in višino izobrazbe! O tem drugič več!

Vinko Šmajš

Žalska občina bo posvečala največjo skrb hmeljarstvu

(Nadaljevanje s 1. strani)

niso povedali resnice, da jih je zgolj trgovska politika pripeljala tako daleč, da imajo danes v Bački samo 10 % tistih površin hmelja, ki so jih imeli pred vojno. Zamolčali so tudi, kakaj niso znali hmelja obvarovati pred raznimi škodljivci. Pаметen kmet jim je dal dovolj jasn odgovor — špekulant pa je prislulnil samo obljubljenim visokim cenam. Teh 23 kmetov, ki so do danes oddali hmelj Kooperativi je že napravilo obračun in jim je jasno, da za hmelj ne bodo dobili prav nič več, kakor če bi ga oddali zadruzi po dosedanjem načinu. Plačali bodo pač razliko med dogovorjeno in prodajno ceno v obliki prometnega davka. Kasneje pa bodo lahko tudi občutili, ali jim je bila kmetijska zadruga, katere člani so bili, koristna ali ne, saj so se zaradi nediscipliniranosti sami izključili, ker so kršili zadružna pravila.

4. Kako so se ljudje privadili na novo teritorialno ureditev in ali so jim že dovolj jasne kompetence krajevnih pisarn, občinskih ljudskih odborov in okraja. V koliko vam pri tem delu pomaga občinski odbor SZDL?

»Tu ni nobenih posebnih problemov, zlasti ne od časa, odkar smo prenesli v poslovanje krajevnih uradov (ki so povsod na sedežih bivših občin) nekatere posle, ki prvotno niso bili predvideni, da se urejujejo na krajevnih uradih. V bližnji bodočnosti pa nam bodo v mnogih zadevah veliko pomagali krajevni odbori. Priprave za izvolitev krajevnih odborov — katerih bomo imeli 17 — so v glavnem končane, zbori volivcev pa bodo predvidoma sklicani še ta mesec. V kolikor so našim volivcem že znane kompetence po-

sameznih odborov, svetov in komitij, je v veliki meri pripomogla SZDL, ki je na svojih sestankih v glavnem razpravljala o teh vprašanjih. Bo pa seveda potrebno še precej političnega dela, da bo prebivalstvo v celoti seznanjeno o načinu novega upravljanja in da bo kot celota pritegnjeno k reševanju vsakovrstnih vprašanj.

5. Ali je občutiti morebitne lokalistične tendence v vaši občini?

»Ne bi povedal prav, če bi rekel, da teh ni. Zlasti ob prenosu dela iz bivših občin na nove občine je bilo zaslediti tendenco prekorajčiti proračunske postavke, tako, kot da bi ta oblast prenehala in kot da je treba to priložnost do maksimuma izkoristiti. Na zadnjih sejah so bivši občinski odbori razpravljali o pretiranih »prepotrebni« investicijah za v bodoče. Sprejeli so razne obveznosti, misleč, saj to bo poravnala nova občina. No, naj navedem samo tale primer: KZ v Grižah je prenehala z gradnjo zadružnega doma, kljub temu, da je bil ta že v zadnji fazi gradnje. Obveznosti do zadruge je prevzela bivša občina Griže. Ko bo dom dograjen, ga bomo dali griški Svobodi, čeprav je ta le malo ali nič prispevala k gradnji s prostovoljnimi delom, ter je svoje sile raje angažirala pri modernem kegljišču v Zabukovci. Vendar ji z ozirom na vlogo prosvetljevanja, ki jo bo morala vršiti to »darilo« pripada.

Naj za zaključek podkrepim še dejstvo, da izredna prizadevnost vseh članov v našem aparatu ter sam sestav svetov — v političnem in socialnem pogledu — daje popolno jamstvo za uspešno delo naše občine.

ulicah in niti novega kolesa ne premorejo, oni naj imajo prednost?!

Jezno je gledala z balkona na prometnega miličnika, ki je stal pred vrati. To je bil njen najnovejši sovražnik, ki se je postavil na ulico, da ona, Katra Brenta ne bi mogla s svojim italijanskim »Wunderwerkom« na cesto za parado.

Ta hip je po ulici privozil pijan možak. Enkrat na eni strani, drugi na drugi strani, pol po pločniku, pol na cesti, trsk v izlozbo, potem nazaj in junak se je nemilo podrsal prav pred nogami osuplega miličnika. Miličnik dedca pobere, vzame iz žepa notes in...

— Strašno! Kaj ni dovolj, da se je revež skoraj ubil?!

Katra ni več zdržala. Zvalila se je

Kotiček za naše žene

ZAJČJO KOŽO LAHKO SAMA STROJIS

Zadnja leta, ko je pri nas meso precej drago, se zlasti na podeželju ljudje bavijo v vse večji meri z zajčjerejo. Če zna gospodinja pravilno pripraviti mladega zajca (ne nad pol leta starega), ga ocvrtega skoro ne morete ločiti od perutnine. Da, meso še znajo gospodinjne praktično uporabiti, toda zajčjo kožo pa navadno ne. Ne vedo kaj bi z njo počele. Zgodi se celo, da jo odvrgnejo na gnojišče. Toda zajčjo kožo prav lahko strojimo same. Napremo jo na desko, jo očistimo mesa in maščobe, nato pa

pustimo na senčnem suhem prostoru, da se posuši (vendar ne prehudo). Nato jo namažemo z nasičenim galunovo raztopino in jo pustimo da se posuši — a spet ne popolnoma. To ponavljamo toliko časa, da bo koža dobila ustrojeno, to se pravi, da ne bo več prešla raztopine. Zatem jo natremo z mešanico enakih delov vode in glicerina in ko se posuši, jo odpnemo z deske. Galunova raztopina je nasičena, kadar voda galuna ne raztaplja več.

ČE SE OKNA ALI VRATA NE ZAPIRAJO TESNO

Ko se bližamo mesecu novembru, navadno pravimo »zima je pred vrati«. Kdor se še ni založil s kurjavo, bo moral kar pohiteti, da ga zima ne bo našla nepreskrbljenega. In ko bomo že kurili peči, bomo gotovo natanko pregledali vse svoje stanovanje, če so vrata, okna in peči v redu. V starih stanovanjih je znana stvar, da pri oknih kaj rado »piha«. Gospodar vam tega gotovo ne bo dal popravljati. Uprava stanovanjskih hiš pa te okvare tudi smatra za malenkostne in jim ne posveča brige. Zanesimo se torej kar sami nase in poskrbimo, da nam toplota ne bo pri oknih ali vratih odhajala. Vrata in okna ki se ne zapirajo tesno, pripravljaj

zimski čas tako, da prilopiš klobučevinaste ali gumijaste pasove zlasti tam, kjer prepuščajo zrak. Skripajoča vrata nateremo na četajih z grafitom (z debelim svinčnikom), ki je dobro mazivo. Tudi vazelin pomaga ali pa ostane sveče. Povešana vrata dvigneš z odpiranjem za zaboje in snameš tečaje, nakar vstaviš en ali dva primerna obročka, ki jih zopet namestiš v tečaje. Med dvojna okna položi pozimi blazine ali odeje.

Zopet nekaj praktičnega. Krilo spredaj zapeto na gumb, ovrtnik poljubne barve ali temnejši, bluze različne, najlepše so z visoko zapetimi ovrtniki.

Enostavno, okusno, moderno!

IZ CELJA...

...IN ZALEDJJA

DRUŽABNI SESTANEK BIVŠIH IZGNANCEV

V Srbijo in na Hrvaško na dan 15. oktobra t. l. v Celju, je privabil do 21. ure v vrtno dvorano hotela »Evropa« preko 100 tovarišev in tovarišic iz Celja in njegove bližnje okolice. Sklicatelj sestanka se je po pozdravnih besedah spomnjal v času od zadnjega sestanka v maju 1951 pa do sedaj preminulih, nato obujal na kratko spomine na čase izgnanstva v Srbiji, na Hrvaškem in v bivši Ljubljanski pokrajini, se dotaknil vprašanja tujcev — Nemcev, ki prihajajo na naš Jadran in se tam obnašajo, kakor da se še vedno okupatorji, njim pa se klanja v pretirani uslužnosti naše postrežno osebje v nekaterih gostinskih obratih, pozabljajoč na ogromno trpljenje naših narodov v pretekli svetovni vojni. Sklicatelj je izrekel potrebo in primernost, da bivši izgnanci ustanovijo svojo organizacijo in navedel v kratkih obriših namen in naloge take organizacije.

CENE NA CELJSKEM TRGU V TEM TEDNU

(Cene v oklepaju veljajo za privatni sektor)

Krompir 15 (15); fižol, zrno — (60); fižol, stročji — (60); čebula 30—40 (50—60); česen 80 (100—200); buče — (20); korenček 40 (20—60); pesa 30 (30); koleraba 20 (30); solata 34—50 (50—60); cvetača 60 (80); motovilec — (100); špinača 50—60 (100); peteršiljček — (50—60); ohrovt 16—20 (20—30); por — (60); zelje, glave 12—16 (20—30); zelje, repa 30—35 (—); repa, sveža — (15—25); repa, ribana — (40); redkev 25 (20—30); paradižnik 30—40 (30—60); paprika 10—30 (50—80); kumare — (40); gobe — (200—300); kostanj 28 (20—35); feferoni — (100—200); jabolka 16—18 (20); hruške 32 (30—40); breskve — (25—40); kutine 20 (30); vino — (130); skuta — (120); smetana — (200); mleko — (31); jajca — (20—23); piščanci — (180—300); grozdje 64 (50); pšenica — (60); koruza — (50); Orehi, celi 140 (140—160); orehova jedra — (450); oves — (50).

iz sodne dvorane

Herman Viktor je bil računovodja v tovarni »Etol« v Celju in v tovarni za predelavo sadja »SAD« v Celju. V tovarni »Etol« ni v času od oktobra 1952 do marca 1954 niti enkrat javil podružnici Državnega zavarovalnega zavoda v Celju spremembe glede vrednosti zaloge blaga te tovarne, kar bi bil moral storiti vsak mesec. V tovarni »SAD« pa ni sklenil v času od januarja 1953 do marca 1954 nove zavarovalne pogodbe za pomožni material, dasiravno bi to moral storiti, ker se je vrednost tega blaga vedno množila. Svojo službo je nemarno opravljal. Obsojen je bil na 12.000 din denarne kazni, plačati pa mora tudi stroške kazenskega postopka v znesku 11.185 din.

BREZOBZIRNOST IN SUROVOST GA JE PRIVEDLA V ZAPOR

Pri posestniku Ferdinandu Deželaku v Grahovšah, občina Breze, stanuje upokojenec Jernej Kolar. Da bi se Kolarja iznebil, je odstranil ostrešje hiše, poškodoval strop in podrl del zidu. Dne 20. 7. 1955 je udaril Kolarja s koncem letve po zapestju desne roke in ga lahko telesno poškodoval. Za oba dejanja je prejel 3 mesece in 10 dni zapora. Kot obtežilo je sodišče pri odmeri kazni upoštevalo kazensko surovost in brezobzirnost do Kolarja in njegove družine, in pa tudi to, ker je bil Deželak že leta 1946 obsojen zaradi gospodarske sabotaže.

PREKUPČEVANJE Z ŽIVINO JE KAZNIVO

Posestnik Franc Bezgovek iz Brodnice pri Laškem je trgoval in prekupeval z živino. V nekaj primerih je kupil živino in jo z dobičkom dalje prodal. Zaradi kaznivih dejanj nedovoljenega trgovanja po plačal 12.000 din. Pri odmeri kazni je sodišče kot obtežilo upoštevalo, da je v sorazmernem kratkem času preprodal in zamenjal veliko število živine in pri tem zasledoval graje vredno koristljubje.

TUDI VOZNIKI VPREŽNIH VOZIL MORAJO BITI NA CESTI DISCIPLINIRANI

Neprevidno je vozil vprežni voz na križišču cest Planina—Sentjurj 55-letni J. I. iz Nove vasi pri Sentjurju. Vozil je po levi strani in povzročil trčenje z nekim avtomobilom. Zaradi trčenja je na avtomobilu nastala škoda okoli 300 tisoč din, hudo je bil poškodovan tudi konj. J. I. se je zaradi ogrožanja prometa na javnih cestah zagovarjal pri sodišču in bil obsojen na 10 mesecev zapora. Kazen so mu odložili za dobo dveh let. Kot obtežilo pri odmeri kazni je sodišče upoštevalo dejstvo, da so na omenjenih cestah vozniki vprežnih vozil zelo nedisciplinirani.

BIL JE KAZNOVAN, KER JE UBIL MLADEGA MEDVEDA

39-letni Rudolf Stante iz Slovenskih Konjic je 16. oktobra 1954 s kolo ubil na travniku pri Slovenskih Konjicah mladega medveda, last Uprave gojitvenih lovišč Oplotnica. Obsojen je bil na 3000 din denarne kazni. Kot obtežilo je sodišče upoštevalo, da je Stante oškodoval splošno ljudsko premoženje in da je bil še prej kaznovan.

KAM V NEDELJO IZ CELJA?

Zjutraj imamo več avtobusov, ki nas peljejo v Frankolovo in od tu pešamo malo časa po glavni cesti do bazena, v katerem izvira topla voda in tu zavijemo navzgor po dobro vzdrževani vozni cesti mimo Vinogradov, v katerih so ravno sedaj začeli trgati.

Po polurni hoji pridev v idilično vasico Črešnjice, ki leži pod Konjiško goro in ima iz vasice lep razgled v celjsko kotlino in daleč tja v Savinjsko dolino.

Iz Črešnjic nadaljuješ pot večinoma skozi gozdove v Bezovico in od tu mimo znanega kmeta Kramarškega imaš na izbiri tri poti za povratek. Prva vodi na desno navzgor skozi gozdove in pride na glavno cesto pri gostilni Zerovnik v Ivenici. Druga pot pelje v dolini naprej v smeri proti Pristavi in pri kamolomu zavije navzgor ter te pripelje v Vojnik, kjer imaš na razpolago več avtobusov za povratek. Tretja pot pa pelje skozi Pristavo in Ljubčno v Celje.

Iz Črešnjic pa lahko tudi napraviš, če imaš čas in če si podjeten, turo preko Konjiške gore v Slov. Konjice in od tu z večernim avtobusom v Celje.

dr. M.

Gibanje prebivalstva v Celju

V času od 8. do 15. 10. 1955 je bilo rojenih 25 dečkov in 20 deklic.

Poročili so se:

Janko Damjanovič, namestnik iz Kranja in Marija Gošnik, namestnica iz Celja; Stanislav Grm, mizarjski pomočnik iz Celja in Danijela Vitanc, delavka iz Gorice; Ivan Čučej, strojni ključavničar iz Beve in Ana Merhar, knjigovodkinja iz Sentvid; Ladislav Ivan Mladič, milničnik iz Celja in Veronika-Marija Hovar, natakarica iz Smarje; Rudolf-Janez Cokl, krojaški pomočnik in Viktorija Arzenšek, trgovska pomočnica, oba iz Celja; Bogdan-Anton Cvahte, namestnik iz Celja in Marija-Ana Korošec, študent psihologije iz Letuša; Vincencij Klemen, geometer in Albina Božič, otroška negovalka, oba iz Celja; Ivan Rak, avtomehaničar in Marija Popović, knjigovodkinja, oba iz Celja; Janez Drač, skladiščni delavec in Terezija Deberšek, delavka, oba iz Celja; Franc Borlak, ključavničar in Ivana Žekar, poljedelka, oba iz Celja; Janez Sluga, poljedelec in Neža Majcen, poljedelka, oba iz Celja; Peter-Friderik Oder, knjigovodja in Silva Pavlič, trgovska pomočnica, oba iz Celja; Edvard Planinšek, strojnik iz Čmureške gorce in Ladislava Mošnik, bolnišnična strežnica iz Celja; Avgustina Skoberne, ključavničar in Frančiška Knez, namestnica, oba iz Celja.

Umrli so:

Marija Jošt, roj. Cebulj, upokojenka iz Celja, stara 85 let; Katarina Pavčnik, roj. Rabuza, gosposinja iz Celja, stara 68 let; Amalija Leslek, roj. Hrovat, vd. Zapanc, gosposinja iz Velike Širje, stara 67 let; Terezija Volcic, roj. Hriberšek, upokojenka iz Tepanja, stara 72 let; Ana Zeleznik, vd. Sedovnik, roj. Obelšek, gosposinja iz Celja, stara 72 let; Franc Krušič, kmečki sin iz Tlak, star 9 mesecev; Angela Prodnik, roj. Breznik, gosposinja iz Kranice, stara 54 let.

KOLESARJI, NA TAK NAČIN BOSTE VEDNO ŽRTVE NA CESTI

Zadnje čase je bilo zopet nekaj prometnih nesreč, ki so jih kolesarji sami zakrivali. Vzrok nesreče je bil vedno prekršek prometnih predpisov. Navajamo vam nekaj primerov:

Vincenc Brožič iz Završ je nedavno v vinjenem stanju vozil kolo po levi strani ceste, se zaletel v reševalni avtomobil in pri tem dobl težke poškodbe na glavi.

Rudolf Zagode z Ostrožnega je neprevidno zavil na cesti v levo stran, zadel v osebn avtomobil in je težko ranjen.

Pavel Jelen iz Ločice, je bil zelo okajen, ko se je vozil s kolesom po cesti. Ni mogel obvladati krmila, veržil je sem in tja, zadel v avtomobil in obležal težje poškodovan.

Podoben, kot prvi kolesar je tudi Stanok Lesjak z Vranskega pijan kolesaril in se zaletel v rešilni avtomobil. Poleg težje poškodbe je povzročil tudi škodo na avtomobilu.

Kolesarka Gabrijela Bravar z Vranskega je neprevidno zavila v levo stran

Na poti v šolo je padla Radanec Marija iz Kozjega in si zlomila nogo.

Z drevesa je padla Kavzer Marija iz Prebolda in si poškodovala hrbtenico.

Pri padcu si je zlomil nogo Kveder Ivan iz Celja.

IZ SLOVENSКИH KONJIC

Pretekli teden je bila pri nas ekipa za odvzem krvi. Čeprav je bil njen prihod nekoliko pozno najavljen, je bil odziv prostovoljnih krvodajalcev še dokaj dober. Posebno so se izkazali člani kolektivov Tovarne usnja, Lesnega obrata, Ušnjarskega remonta itd. Kri je oddalo 168 prostovoljcev.

S prometnimi zvezami so konjičani še kar zadovoljni, vendar bi radi imeli še avtobusno zvezo s Celjem, in sicer tako, da bi mogli iz Celja odpotovati ob dvajseti uri. Ta avtobus že itak vozi do Zreč. Nekaj potnikov pa je vedno za Konjice, ki morajo vselej od zadnje postaje pri Planincu še 4 km peš. Tako bi bilo ustrezno tistim, ki ostajajo v Celju na konferencah. Ta avtobus naj bi peljal najprej do Konjic, potem pa nazaj do Zreč in v Konjicah pobral tudi tiste potnike, ki bi se dalj časa zadržali v Konjicah.

Nedavna kritika odbornikov konjiške Svobode, češ da dramatska skupina slabo dela, je imela pozitivne uspehe. V režiji Frančka Seliha so konjiški amaterji pred kratkim ponovili igro »Zločin pri Bartelvoih«. Pripravljajo se na uprizoritev novega odrskega dela pod vodstvom tovarišice Senjakove. Upamo, da bomo konjiške igralce lahko večkrat nagradili z aplavzom za njihovo prizadevnost.

IZ ŠMARTNEGA OB PAKI ODKUP SADIJA

Na območju KZ Smartno ob Paki in Gorenje je letošnji pridelek sadija prav dober. Odkup je prav živahen. Že do sedaj, ko kmetje zimskih sort v celoti še niso postavili na trg, se je iz tega območja prodalo nad 20 vagonov sadija. Sadijarji si bodo s prodajo pridelka gospodarsko lahko precej opomogli, posebno še, ker zadnja tri leta sadije ni obrodilo.

Nemoten odkup ovirajo nekateri, ki se ne menijo mnogo za prebiranje in sortiranje sadija, kar povzroča precej nepotrebnih zamud pri odpremi jabolok. K sreči teh ni veliko.

LEPO DARILO

Učenci tukajšnje šole so nabrali v Tednu otroka nad 900 kg jabolok, katere so namenili otrokom ravninskih fužinarjev, ki sadija nimajo. Zadnje nedeljo so prišli odborniki DPM po jabolka. Ob tej priliki so izročili vodji šole kot kolektivni dar za naše šolarje žirko orodja, katerega so izdelali učenci industrijske šole v Ravnah na Koroškem. Zbirka obsega 13 komadov različnega orodja v vrednosti nad 5000 dinarjev. Naši otroci so bili tega daru prav veseli.

KOLESARJI, NA TAK NAČIN BOSTE VEDNO ŽRTVE NA CESTI

ceste. Avtomobil, ki je vozil za njo, jo je močno udaril in ji prizadel težke poškodbe. Tudi avtomobil je bil poškodovan.

Vsi ti kolesarji so zaradi vinjenosti ali neprevidnosti povzročili nesrečo sami. Zdravilo se v bolnišnici in so s tem povzročili ne le sebi bolečine, temveč tudi občutno škodo skupnosti.

Pri padcu si je zlomil nogo Bruser Anton iz Cvetlina.

Koštomaj Angela iz Brezove pri Smartnem je padla pod voz. Dobila je poškodbe na rokah in nogah.

Sadna stiskalnica je zmečkala prste na roki Ograjenšek Bernardu iz Prelaske pri Velenju.

Pri padcu s kolesom je Glušič iz Creta dobl težke poškodbe na glavi.

Pri padcu si je zlomil nogo Komplet Ignac iz Dobja.

Hvala Ivan iz Celja je padel z voza in si poškodoval nogo.

Berglez Rudi iz Serževce pri Ponikvi si je pri padcu poškodoval glavo.

Pri podiranju dreves je udarilo drevo po nogi Štante Ivana iz Vojnika.

Z GOMILSKEGA

Če stopiš po Gomilskem, kar začen obstanes sprčo sprememb, ki oblikujejo novo podobo tej podeželski naselbini. Gasilci so s podporo domačinov ob domu postavili nov stolp, na domu pa so montirali električno sireno.

Upravni odbor Kmetijske zadruge ima te dni polne roke dela. V teku so priprave za graditev nove hmelske sušilnice in skladišča, ki so za večji razmah dela zadruzi nujno potrebna. Sicer pa je dovolj, da omenimo, da je za nekatere kmete postala KZ skoraj nepogrešljiva, saj si preko nje izboljšujejo hektarski donos, modernizirajo kmetije in uvajajo strojno obdelavo zemlje; skratka osvajajo si nove izkušnje in prav ta pridobitev izboljšuje življenje na vasi.

Ob pregledu dela in vpliva, ki ga imajo posamezna društva in organizacije na kmečko prebivalstvo, ne moremo mimo dela Rdečega križa, ki ga marljivo vodi delavna tov. Vovkova. Z dobrimi in tehničnimi nasveti ter materialno pomočjo je ta dobrodelna organizacija pospešila spremembo zunanje glave mnogih kmečkih objektov. Posod gradijo in obnavljajo zaprte vodnjake; stranišča in gnojšča postavljajo tja, kjer odgovarjajo vsem higienskimi predpisi. Seveda so še ljudje, ki se temu »novatorstvu« upirajo. Treba bo še mnogo dela in truda, da bo sleherno kmečko gospodarstvo kar najbolje urejeno, in prav tega se zavedajo vsi funkcionarji RK na Gomilskem.

Kulturno delo! Resnici na ljubo je treba priznati, da na Gomilskem ni KUD ali temu podobnega društva. Toda nikar ne mislite, da med mladino ni kulturnoprosodnega dela. Tisti, ki imajo veselje za dramatiko, so se zbrali okrog tov. Košenine v dramatski sekciji,

Ali za ,Kooperativo' ne veljajo nove smernice v gospodarstvu

(Nadaljevanje s 1. strani)

ko je dogovorjena prodajna cena. Ta ukrep je edino pravilen in koristen saj gre za to, da se prepreči navijanje cen, hkrati pa onemogoči, da pridejo nekateri do neupravičenih dobičkov v primerjavi z ostalimi zadrudniki, ki sprejmejo del dobička preko raznih skladov za pospeševanje hmeljarstva. Tudi v Kmetijski zadruzi na Vranskem bi kmalu na preprčanje zastopnikov Kooperativne nasledili kratkovidni politiki, posebno še zato, ker se je občinski odbor zavzel za tako kupčijo predvsem zaradi dodatnega davka, ki bi v tem primeru občini prinesel lepe denarce.

Toda kar je pri vsem tem najbolj nemoralno je to, da zastopniki Kooperativne, kljub smernicam, ki so jih pred kratkim nakazali naši najvišji voditelji s tovaršišem Titom na čelu, še vedno »sarijo« po Savinjski dolini. Prav gotovo tudi za njih, kakor za vse ostale velja načelo, da smo prav vsi mi odgovorni za stabilizacijo tržišča. Zaradi tega in pa zaradi neuspeha pri kmetijskih zadrugah nimajo pravzaprav zastopniki tega podjetja v Savinjski dolini nič več za iskati. Saj so vse kmetijske zadruge odklonile sklepanje pogodb s tem podjetjem, razen Kmetijske zadruge v Preboldu (okoli 15 hmeljarjev), z zasebnimi kmetovalci pa po novih smernicah podjetja ne smejo sklepati pogodb in je pred kratkim tudi direktor Kooperativne tovariš Jakovljevič v Borbi tudi izjavil, da z zasebniki ne bodo sklepali pogodb.

Toda kaj se je zgodilo. Namesto da bi zastopniki Kooperativne zapustili Savinjsko dolino, so se poslužili nove zvižaje. Ker so pri zadrugah pogoreli, iščejo stike s hmeljarji ter jim dele lističe, s katerimi naj bi se zadruge zavezale, da bodo izvršile obračun za odkupljeni hmelj med Kooperativo in kmeti. V ta namen so si izmislili takele obrazce:

KMETIJSKI ZADRUGI

Podpisani _____ iz _____ b. št. _____, sporočam, da želim prodati svoj letošnji pridelek hmelja, okoli _____ kg preko naslova (kmetijske zadruge) podjetju »Kooperativna« export-import Petrovac (Bačka) — Novi Sad, po pogojih, ki so dogovorjeni med »Kooperativo« in KZ Prebold, da zadruga moju kupčijo izvede.

V _____, dne _____ oktobra 1955.

KZ _____ pristane, da zgoraj podpisani proda svoj hmelj preko omenjene zadruge »Kooperativna« export-import Petrovac (Bačka) — Novi Sad po pogojih, ki so dogovorjeni med »Kooperativo« in KZ Prebold, in da se denar nakaže Kmetijski zadruzi _____ na račun št. _____ kot Zadruga hranilnica in posojilnica Celje.

V _____, dne _____ oktobra 1955.

Pa tudi na te limance se hmeljarji niso ujeli. Ulovilo se je le nekaj hmeljarjev iz Kmetijske zadruge Griže, Trnava in Sentandraž. Teh poslov pa kmetijske zadruge ne smejo vršiti, saj so vezane na sklep Hmeljarskega odbora, da ne smejo vršiti posredniške vloge med proizvajalci in drugimi podjetji mimo Hmeza. Na sestanku so hmeljarji celo povedali, da za te primere v omenjenih zadrugah nič ne vedo ter da so to storili nekateri člani odbora ali pa upravniki zadrug na svo-

ki deluje v okviru »Partizana«. Tov. Sajovic pa je zbral okrog sebe ljubitelje lepe slovenske pesmi v pevsko sekcijo, ki dela v okviru gasilskega društva. Obe sekciji sta zelo delavni, posebno še v jesensko-zimskem času, s svojimi številnimi nastopi doma in v sosednjih krajih. Mislimo bi treba na ustanovitev samostojnega KUD.

Svoj čas je delovala Mladinska knjižnica, ki jo je vestno upravljal Vaš Jože. V skrajno nemogočih okoliščinah je le-ta tudi usahnila. Razumljivo je, da knjižnica na podeželju ne more biti rentabilna. Morda bo k oživitvi le-te pripomogel zakon o ljudskih knjižnicah.

Tudi osnovna šola je pred letom dobila novo zunanjo fasado. Res, prijetno je hoditi v to obnovljeno, svetlo šolo, toda kaj, ko pa so vsi otroci z upraviteljico Friškovičevno upravičeno zaskebljeni, kaj bo, ko bo prišla zima in z njo mraz, šola pa nima kurjave.

Gibanje prebivalstva v celjski okolici

V času od 8. do 15. 10. 1955 je bilo rojenih 14 dečkov in 12 deklic.

Poročili so se:

Alojz Mohorko, poljedelec iz Krince, občina Smarje pri Jelšah in Rozalija Potočnik, poljedelec, stanujoča istotam; Albert Dremlak, poljedelec iz Čače vasi, obč. Rog. Slatina in Terezija Grobin, poljedelka iz Sp. Kostivnice, obč. Rog. Slatina; Ivan Varović, steklopihalce iz Rog. Slatine in Julijana Cerovšek, trg. pomočnica, stanujoča istotam; Vinko Rebešek, kmečki sin iz Vojnika in Matilda Jurak, gosp. pomoč., stanujoča istotam; Emil Vrečer, natakar iz Trbovelj in Marija Sibanc, gosposinjska pomočnica iz Dobrne; Frančišek Bele, strojni ključavničar iz Sv. Jurija, obč. Rog. Slatina in Matilda Jatriša, administratorka iz Huma, okrog Pregrada.

Umrli so:

Franjo Vuzem, gozdni delavec iz Čermoš pri Ptuj, star 42 let; Neža Arlič, prevzičarica iz Pristove pri Dobrni, stara 96 let; Frančiška Oprčak, prevzičarica iz Brde nad Dobrno, stara 60 let; V domu onemoglih je umrl oškrbovavec Lovrenc Plahuta iz Kalobija, obč. Sentjur pri Celju, star 82 let; Rozalija Ferlež, poljedelka iz Stoperc, obč. Lesje, stara 59 let; Marija Zaberl, posestnica iz Podplata pri Kostivnici, obč. Rog. Slatina, stara 88 let; Jurij Halasnik, kmet iz Pijave, obč. Smarje, star 84 let; Julijana Šale, prevzičarica iz Brečjevega, stara 79 let; Anton Pilko, kmet iz Korpal, obč. Smarje, star 51 let.

jo roko. Tako početje so na sestanku ostro in odločno obsodili ter sklenili v duhu zadrudnih pravil, da bodo nedisciplinirane članke zadruge in članke upravnega odbora izključili iz zadruge. Tiste pa, ki so tako potrdila podpisali, pa niso pooblašteni za podpisovanje zadrudnih dokumentov, bodo predlagali v kaznovanje.

V zadruzi Prebold namesto, da bi kaznovali krivce, ki so odgovorni, da je zadruza s Kooperativo sklenila pogodbo, je raje ves upravni odbor za druge odstopil. Ta zadruza je sedaj trenutno brez upravnega vodstva, zato ji je Zadrudna hranilnica blokirala kredite. Ker pa je razen tega zadruza škodovala ugledu zadrudništva in se ni pokoravala sklepom višjega zadrudnega foruma, jo bo Okrajna zadrudna zveza izključila iz članstva, kar pomeni, da bo morala biti zadruza likvidirana. To so posledice samovoljne in kratkovidne trgovine.

Mnogrede še to. Hmeljarjem mora biti jasno, da Kooperativa lahko odkupi le 10% njihovega pridelka. Kaj bi bilo v tem primeru z ostalimi hmeljarji, če ne bi imeli svoje organizacije? Hmeljarji pa morajo imeti pred očmi, da je skoraj ves letošnji pridelek hmelja (1700 ton) v inozemstvu že prodan. Hmezaž je že dobil za to količino kredita za izplačilo proizvajalcem in že zaradi tega morajo zadruge to količino hmelja Hmezažu tudi dobaviti.

Vsi ti nezdrevni pojavi pa nam kažejo, da je potrebno v nekaterih drugih več discipline in odgovornosti. Interesi posameznikov ponekod še močno prevladujejo nad interesi zadrudništva in skupnih koristi. Skratka, zadrudna zavest je tudi v Savinjski dolini še vedno prešibka. Zadrudnici Dani Kuček iz Zalca je na primer vseeno, kakšna bo drugo leto proizvodnja hmelja. Njeno zadrudno zavest lahko presodite po pismu, ki ga je napisala Kmetijski zadruzi v Zalcu in v katerem prosi zadruzo naj proda njen in sestrin hmelj Kooperativi. V pismu zahteva izplačilo celo v dolarjih in noče priznati nobenega drugega odtegljaja za razne sklade, razen prispevka zadruzi. Njeno pismo se glasi takole:

P. a. Kmetijska zadruza Zalec

Prosim Vas, da prodate moj hmelj, kakor tudi moje sestre Sonje Mirkovič v približni težini 5000 kg, »Kooperativni« Novi Sad po Vam znanih in ponujenih pogojih, t. j. 1,42 dol. za kg.

Ves obračun se naj izvrši preko KZ na ta način, da si »Kooperativa« zaračuna samo prodajno provizijo in stroške, vse ostale pa izplača.

Pri končnem obračunu ne priznam nobenih drugih odtegljajev, kakor samo prispevek KZ. Smrt fašizmu — svoboda narodui!

Kuček Dana, I. r.

Se bolj žalostno pa je to, da je vodstvo žalske zadruge prošnjo prvotno odobrilo, šele pozneje so svojo odločitev preklicali.

Vsi zadrudniki so bili na sestanku edini v tem, da je že skrajni čas, da podjetje Kooperativa preneha s svojim nezdavnim početjem, saj gre za težke politične posledice, za ugled in obstoj zadrudništva in bodočnost savinjskega hmeljarstva.

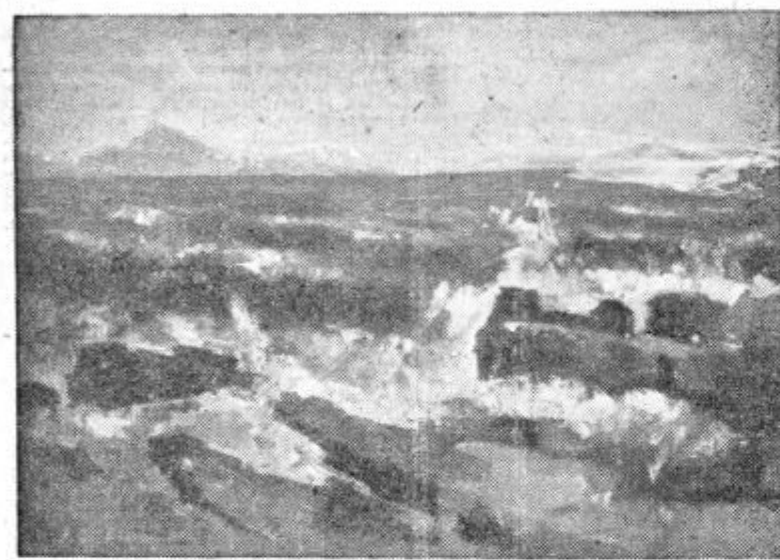
IZ ALBUMOV NAŠIH UMETNIKOV

Od 30. oktobra dalje, bosta dva znana celjska slikarja Darinka Pavlečič-Lorenčakova in Milan Lorenčak razstavljala svoja dela v prostorih celjskega muzeja. Razstavljala bosta svoja najnovejša dela pod naslovom »Primorski motivi«. Tokrat objavljamo dvojno reprodukcijo olj:

Levo: Darinka Pavlečič-Lorenčak: Motiv z Lošinja.

Spodaj: Milan Lorenčak: Razburkano morje.

Med novimi knjigami

Zapiski Janeza Trdine

Okrajni odbor ljudskoprosvetnih društev v Novem mestu je podvzel zelo koristno iniciativo, ko je ustanovil knjižno zbirko »Knjižnica Janeza Trdine«. Te dni je izšla v tej novi založbi prva publikacija, ki posreduje javnosti zvezek doslej še neobjavljenih Trdinovih zapisov. Knjiga nosi naslov »Rože in trnje«, ki predstavlja prvi del publikacije, drugi del pa zavzamejo Trdinovi zapiski »Popotnja in na Zabjeku«.

Trdina je znan zapovedalec življenja Dolenjcev, posebno pa ga Slovenci poznamo po njegovih pravljicah in povestih »Izpod Gorjancev«. Knjiga, ki je pravkar izšla, pravzaprav nima neke izrazite belestritične kvalitete, je pa po drugi strani bogat vir folklornih motivov iz okolice Novega mesta. Trdina tu nastopa kot opazovalec življenja na vaseh, neusmiljeno bča terčialstvo, vražarstvo in zaostalost med tedanjimi Dolenjci. Ko boste čitali njegova zapazanja o mentaliteti in običajih na Dolenjskem, boste nedvomno opazili, da Trdina ostro razlikuje ljudske navade, ki imajo svoje korenine v davni, in med navadami, ki jih je pobarvala cerkvena hierarhija s svojimi, dostikrat hinavskimi nauki. Trdina včasih z neverjetno pikrostjo reže s perezom v te navade, včasih pa toplo in od srca sodoživlja zdrava in pristna svojstva Dolenjcev. V drugem delu Trdina zapisuje, še v pravem času, pripovedke, ki so takrat še krožile med pastirji, pozneje pa vse bolj in bolj izginjale. Tako nam je ohranil bogato zakladnico ljudskega bajoslovja. Slovenci bi lahko bili srečni, če bi vse slovenske pokrajine imele tako vestne zapisovalce in etnološke, kot ga ima Dolenjska. Marsikje je sprito naglega prihodja civilizacije vse bogastvo narodnega življenja v svojih primitivnih oblikah padlo v pozabo. Te običaje pa je Trdina za Dolenjsko ob pravem času rešil, čeprav se je s svojim odkritosrčnim pisanjem zameril tedanjim oblastnikom, predvsem pa cerkvi. Cerkev je z ukazi in represalijami branila mladinski stik z Janezom Trdinom, ki je bil vedno velik prijatelj in vzpodbudnik mladega rodu.

Knjiga je izšla ob petdesetletnici Trdinove smrti in 125-letnici njegovega rojstva. Priporočamo jo našim bralcem, ki jo lahko dobijo v prodajalnah Mladinske knjige.

Na koncu še o založbi, ki nam obeta še vrsto leposlovnih in strokovnih knjig, predvsem pa takšnih, ki nam bodo Dolenjsko veliko bolj približale.

KNJIŽNICA Ljudskih IGER:
»CELJSKI GROFJE« OD
BRATKA KREFTA

Izšel je deveti zvezek Knjižnice ljudskih iger, ki bo obogatila zbirko odr-

skih del pri naših poklicnih in amaterskih odrih. Tokrat je Knjižnica ljudskih iger izdala »Celjske grofe« v dramatičnici Bratka Krefta. Poleg popravljenega odrskega teksta ima knjiga v predgovoru zelo izčrpno razpravo v vlogi celjskih grofov v naši zgodovini, ki bo brez dvoma zanimala vsakega bralca, saj so celjski grofje za naše ljudi zelo iskana in zanimiva tema. O celjskih grofih imamo zelo malo domačih izvornih del. Pravzaprav poleg Orožneve zgodovine in nekaterih dram, ki slikajo nekatere osebnosti te znamenite rodbine, nismo imeli ničesar (morda še neke razprave v občasnih tiskih). Zaradi tega bo ta knjiga gotovo našla bralce tudi izven odrov in gledaliških amaterskih skupin, saj zasluži, da bi si utrla pot tudi v zasebne knjižne omare in police.

V Celju se pripravljajo na veliko proslavo 80-letnice prve slovenske šole

V dneh 4. in 5. novembra 1953 bodo v Celju svečano proslavili 80-letnico ustanovitve prve slovenske šole v Celju. Ta proslava bo tem večjega pomena, ker bo združena s proslavo 10-letnice narodne osvoboditve.

Pod pokroviteljstvom predsednika ljudskega odbora celjske občine tov. Andreja Svetka bodo v petek, dne 4. novembra na I. osnovni šoli kot naslednici prve slovenske šole v Celju iz leta 1875 odkrili spominsko ploščo. Pri odkritju bodo sodelovali mladinski pevski zbor, okteta II. gimnazije in godba na pihala.

Uspeh »Svobode«
V SLOVENSKIH KONJICAH

Odbor društva »Svoboda« v Slovenskih Konjicah poleg ostalega dela do kaja dobro skrbi tudi za splošno izobraževanje delavcev. Ljudska univerza, ki je v preteklih letih imela vedno dobra predavanja s primerno udeležbo, je tudi za letošnjo zimsko sezono skupaj z izobraževalnim odsekom »Svoboda« že pričela z delom. Kot prvo je bilo na vrsti predavanje tov. Simoniča »O vti-sih iz SZ«, drugo pa je bilo v okviru »Tedna otroka«. Za zimsko sezono je predvideno, da bodo predavanja vsak torek. V obliki seminarja, ali bolje rečeno razgovora, bodo vsak drugi torek predavanja iz tekočega političnega in gospodarskega življenja, na katerem bodo med drugim širše predelali tudi nekatere osnutke novih zakonov, ob-

Prvi abonma koncert
letošnje sezone

Za prvi koncert je bil angažiran danski pianist Viktor Schöler, ki pa je v zadnjem trenutku turnejo po Jugoslaviji odpovedal. Iz zadrege je rešil Koncertno direkcijo srečen slučaj, uspelo ji je pridobiti izvrstnega pianista Nicolasa Astrinidisa iz Pariza, ki se slučajno mudi v naši državi.

Nikolas Astrinidis je po očetu Grk, po materi Romun, rodil se je v Romuniji leta 1921. Vojna leta je preživel v Egiptu, kjer je študiral na konservatoriju v Kairu, po vojni pa se je stalno naselil v Parizu. V Franciji, v Južni in Severni Ameriki se močno uveljavlja kot skladatelj z bogato folklorno motiviko. Kot tak je napisal mnogo velikih skladb za simfonični orkester, za klavir in za violino, kot pianist je žel že najlepša priznanja v zahodni Evropi in Ameriki. Kritika iz Buenos Aires končuje tako: »Občinstvo je znalo ceniti briljantno tehniko pianista in skladatelja Astrinidisa ter ga nagradilo z brezkončnim ploskanjem.« Pianist, ki bo koncertiral v Celju na prvem abonma koncertu 26. oktobra, ima na programu Vivaldi-Bachov koncert, Beethovovo sonato v d-molu in dve Chopinovski skladbi. V drugem delu bomo slišali Debussyja, Ravela, de Falla in tri njegove skladbe: Ciprska rapsodija, Grški ples in Toccato.

Za otvoritev koncertne sezone se torej obeta krasen večer. Zadovolili bo v polni meri abonente, ki so se prijavili v izredno lepem številu. Pričakujemo, da bo dvorana Narodnega doma razprodana.

Pomembna obletnica
slovenskega šolstva v Celju

Letos mineva 80 let, kar so Slovenci v Celju dosegli eno izmed osnovnih narodnostnih pravic — ustanovila se je prva slovenska osnovna šola v mestu, kjer so bili Nemci najmanj pripravljeni popustiti, saj so v Celju videle vse nemške sovlastne organizacije najbolj eksponirano nemško predstavo, obrambo stujenega nemškega ozemlja na Dravi. Boj za slovenske narodne pravice je bil zato ravno v Celju izredno oster in je to pokazal kasneje tudi boj za slovenske paralele na stari celjski gimnaziji. Nemci so hoteli odbrati šole z najbolj nedemokratskimi izgovori, češ da se s slovensko itak n-kamor ne pride, da je za službo potrebna le nemščina, da slovenščino govorijo le hlapi in dekle, ki jim končno niti ni treba pisati in brati. Vendar v drugi polovici 19. stoletja tudi v stari Avstriji niso več mogli obveljati taki nazori. Duhovni in materialni napredek, uveljavljanje liberalnih meščanskih nazorov, vedno večja politizacija ljudstva in druge potrebe časa so terjale v Avstriji boj proti nepismenosti in l. 1869 je stopil v veljavo zakon o obveznem šolanju. Pet let nato je deželni šolski svet v duhu tega zakona popustil zahtevam slovenskih zastopnikov, da naj se v Celju ustanovi poleg nemške osnovne šole (danes II. osnovna šola) tudi šola s slovenskim učnim jezikom (danes I. osn. šola).

Šola se je res ustanovila, toda trajalo je več kot petdeset let, da je dobila primerne prostore tam, kjer jih ima še dandanes (I. osnovna šola). Upravitelj slovenske šole so se sicer trudili, da bi rešili to osnovno materialno vprašanje, pri tem pa so morali osebenkovati s šolo slovenskega prebivalstva v Razlagovi ulici št. 5, v premajhni, šolskim potrebam slabo odgovarjajoči stavbi.

V soboto dopoldne bodo pogostili vse učence prve osnovne šole. Istega dne zvečer bo slavnostna akademija s peštrnim sporedom. V eni izmed programskih točk bodo v dramatizaciji pesnika Frana Roša prikazali razvoj našega šolstva pod naslovom »Skolji borbo k soncu«. Pri slavnostnih dogodkih bodo prisostvovali delegacije mladine in učiteljskega vseh celjskih šol.

V tisku je slavnostni zbornik, ki je posvečen temu jubileju. V zvezi s to proslavo bo prirejena tudi razstava. Z njo bo prikazana zgodovina našega šolstva.

činski statut, važnejše spremembe v gospodarstvu, tarifni politiki itd. Ta del je predvsem usmerjen v dajanje različnih pojasnil in razčlenitev tistih praktičnih vprašanj, s katerimi se neposredni proizvajalci, zlasti še člani DS, UO in sindikalnih vodstev neposredno srečujejo pri reševanju vsakodnevnih nalog in problemov. Sekcija za izobraževanje pri konjiški »Svobodi« je namreč mnenja, da prav zaradi nepoznavanja teh osnovnih stvari ti organi dostikrat ne morejo dovolj aktivno sodelovati in razpravljati na svojih sejah. Poleg tega pa bodo vsak drugi torek predavanja še iz različnih panog znanih in ved, ki naj bi obiskovalcem dala neko splošno podlago, ki jo mora imeti vsak naš delavec. Tu so na pro-

Praizvedba nove hrvatske igre
„Izza kulis druge svetovne vojne“

DRUGA PREMIERA V CELJSKEM GLEDALIŠČU

Drevi, v soboto, 22. oktobra — bo drugič v tem igralnem obdobju gledališka slovesnost, premiera. Slovesnost je še stopnjevana, ker gre za pravo občo praznizvedbo: Operacija Altmarm mladega hrvatskega pisatelja Aleksandra Marodića se na odru Celjskega gledališča vobče prvič uprizarja, v slovensčini celo prej kot v izvorniku. Sicer je bila izvedena pred leti (v ljubljanskem radiu) slušna igra istega avtorja in z istim naslovom, vendar je pisatelj tisto besedilo bistveno predelal, ga razširil in preuredil za oder, tako da imamo opraviti z novo domačo dramo.

Po snovi, vsebini in obdelavi, celo po naslovu in po popisu oseb bi človek sodil in pričakoval, da gre za običajno »špijonsko-ljubavno igro« — in res je tudi, da je sama vsebinska domislica povzeta neposredno iz reportažnih, na pol dokumentarnih poročil o neznanih skritih aferah druge svetovne vojne. Res je, da se igra (oziroma točneje: njeno prvo dejanje) godi v samem glavnem stanu »Abwehr-a«, velike Hitlerjeve špijonažne in kontrašpijonažne službe, ki jo je do svoje likvidacije vodil admiral Canaris. Res je, da se — natanko po shemi običajne zgodbe tega žanra — špijon oziroma vojaški obveščevalec zaplete v ljubzensko zvezo — toda več gledalcem pri taki igri že ne kaže vnaprej pripovedovati. Saj je doberšen del mikavnosti takšnih iger ravno v napetosti in presenetljivosti dogodkov.

Toda kljub vsemu temu v tej igri ne gre samo za napetost in sentimentalnost (česarvno obeh ne manjka, dasi ne v slabem smislu). Znana zadeva nemškega maskiranega tankerja »Altmark«, ki ga je februarja 1940 napadel angleški rušilec »Cassack« v samih norveških teritorialnih vodah (še preden so Nemci Norveško okupirali), ta zadeva, ki je tiste dni polnila stolpce Hitlerjevega časopisja in po drugi strani tudi razgibavala radijske oddaje BBC za okupirano Evropo — ta zadeva z natančnimi zapleti in obračunavanji med samimi vrstami »Abwehr-a« tja gor do Canarisa je samo snovno ozadje igre, ki more zainteresiranemu gledalcu s preprostimi in dopovedljivimi sredstvi ganljivo-napete dramatične prikazati marsikatero globoko in pomenljivo resnico o zatrti človečnosti pod škornjem nacističnega totalitarizma. S skromnimi, toda prepričljivimi podobami, brez očitnega vzklacevanja grozot, le s pravim upodabljanjem razpoložen in neizbežnih situacij prikazuje Marodić tisto, kar je v totalitarizmu najstrašnejše: razčlovečenost obeh sovražnih taborov — mučilec, ki postajajo peklenške zveri, in mučenihi, ki postajajo uboga, nemočna in izgubljena životarna bitja.

Aleksandar Marodić je napisal že nekaj dramskih besedil. Zgodovinsko ljudsko igro iz dogodkov okoli preganjanja čarovnic in starih Zagrebu »Na dnu kelihov« so doslej igrala nekatere hrvatske ljubiteljske družine in gledališče v Tuzli; v slovenski adaptaciji jo ravnokar pripravlja Gledališče za slovensko Primorje v Kopru. Politično grotesko o karadordjevečevskih in farukovskih kraljevskih emigrantih »Liliputanci« mu je uprizorilo zagrebško gledališče Komedija. Na izvedbo čaka še druga politična groteska s fantastično snovjo »Upor diktatorjeve«. Cela vrsta radijskih dram je bila že izvedena, v zagrebškem in v ljubljanskem radiu. Nekatere so nemara še v spominu slovenskim poslušalcem: »Zadeva Majetić«, »Misija Aide Knox«, »Bunker nad vasio« itd. — Ukvarja se tudi s pisanjem filmskih scenarijev in v tej stroki ravno zdaj pripravlja prvo večje delo pri podjetju »Jadrantfilm« v Zagrebu. — Operacija Altmarm« je njegovo prvo v Sloveniji uprizorjeno delo — in po praktičnih gledaliških vrednotah tega dela lahko pričakujemo, da ne bo zadnje, ki bi prešlo meje hrvatske republike.

Z »Operacijo Altmarm« začenja Celjsko gledališče načrtno in širokopotezno akcijo za zbliževanje dramskih literatur jugoslovanskih narodov v dnevni gledališki praksi, akcijo, ki bo predvidoma doživela še v tej sezoni dva vrhova: uprizoritev Markovičeve »Glorije«, najpomembnejšega povojnega dramskega dela jugoslovanskih literatur, in »Jugoslovanski omnibus«, kot naziva tisto zamisel v notranjih razgovorih gledališko osebje, namreč večer štirih enodejank iz literatur štirih jugoslovanskih narodov. — Ta širokopotezna načrt naj dejavno dokazuje in uresničuje federalistično načelo jugoslovanske mnogonarodne skupnosti tudi v umetnostnih prizadevanjih.

H. G.

Tudi predavateljski zbori strokovnih šol
razpravljajo o šolski reformi

V začetku preteklega tedna je sklical Trgovinska zbornica za LRS v Ljubljani dvodnevni sestanek predavateljev iz osmih trgovskih šol naše republike. Tega sestanka in seminarjev so se tudi udeležili zastopniki celjske trgovske šole. Skupni posvet je vodil predsednik Odbora za vzgojo kadrov pri republiški zbornici tov. Karl Kušar, prisostvoval pa je tudi zastopnik Sveta za prosveto in kulturo LRS, inšpektor tov. Jalen. V razpravi je bilo predvsem poudarjeno, da je sistem pouka na strokovnih šolah bistveno drugačen kot na splošno-izobraževalnih, kar se tudi odraža v predmetniku in posameznih učnih načrtih. Predlog za zastopnikov republiške trgovske zbornice, da se naj združita predmeta slovenski jezik in poslovna korespondenca, je bil ovržen, ker je za poslovno korespondenco sorodni predmet kvečjemu organizacija in poslovanje trgovine. Glede predmeta moralna vzgoja so bili vsi udeleženci mnenja, da je potrebno o moralni in posebno o poslovnih moralih razpravljati stalno in pri vseh učnih urah. Glede na to, da imajo učenci trgovskih šol ob vstopu vsi dovršeno nižjo gimnazijo, kjer so že imeli ta predmet in da je v višjih razredih gimnazije odpravljen, je prevladalo mnenje, da v sedanjih obliki ne odgovarja. Predlog glede telovadbe je bil, da se naj zaradi znižanja števila

učnih ur izloči iz rednega načrta, pač pa se naj učenci obvezno vključijo v telovadno društvo »Partizan«. Tu so bila mnenja deljena in vsekakor brez soglasja Sveta za prosveto in kulturo LRS ne bo mogoče spreminjati sedaj veljavnega predmetnika. Mnogi diskutanti so izjavili, da je po ena učna ura telovadbe tedensko premalo in je nujno rešiti pereče vprašanje telovadnic v vseh naših mestih.

Delo so nadaljevali po predmetnih komisijah za predmet: organizacija in poslovanje trgovine, aranzirstvo, blagovnanstvo, nemška komercialna konverzacija, knjigovodstvo, gospodarski zemljepis in gospodarski sistem. Glede obsega in učnega programa predmeta gospodarski sistem, so bili še na predmetni komisiji deljenega mnenja. Predmetnik, ki je bil potrjen šele junija lanskega leta bo ostal še vnaprejš veljaven, saj je preteklo premalo časa za večje spremembe, eksperimentiranje na tem področju je pa zelo nevarno in ima lahko težke posledice. Zato so posamezne predmetne komisije sprejele le nekatere interne spremembe in dopolnila pri posameznih učnih načrtih, glede na dejansko stanje in zahteve naše trgovine.

Naslednji dan so si predavatelji ogledali različne tovarne, kot: Pivovarno »Union«, Tovarno »Hranila«, dočim je ogled največje tovarne »Litostroj«, žal, zaradi nesporazuma pri določanju časa ogleda, odpadel. Skoraj vsi pa so obiskali Radio Ljubljano, kjer so si ogledali posamezne studije in naprave ter prisostvovali pripravljani različnih oddaj.

Zaključke dela posameznih predmetnih komisij bodo obravnavali ravnatelji trgovskih šol na svojem sestanku meseca novembra v Kranju, pozneje pa bo o njih razpravljala še Odbor za vzgojo kadrov pri republiški trgovski zbornici.

lr

ka! (To zadnjo besedo sem izrekel nekoliko skromneje.) Za tako vrednost sem se odločil olajšati žep.

»Kaj za pit? Vino, pivo... Črno v steklenicah.«

»Črno pivo!« odloči Pepe.

Potem sva se zatopila v prevažno opravilo. Saj jaz, Srebal sem ohlajeno čorbo, da je odmevalo po izbi, dasi vem, da ni po bontonu, vmes pa zaslišim Pepeta:

»Dekle, tale kost naj velja sto din? To glej, sam gol vrat, suh ko skelet.« me je sunil s komolcem.

»Tovariš, pura je specialiteta.«

»Kost še ni bila nikoli specialiteta, pa naj bo purja ali slonova, to si zapomnite in spravite to spred mene!«

Jo, mi je bilo nerodno. Ne zaradi tovariša, ampak zastran birta in gostov. Da le more biti tako nevljuden, da drzen naravnost. Zatorej sem interveniral: »Upravičeno si gorak, Pepe, ampak, glej... Nikar! Raje poplankniva ogorčenost. Dobro pivo nama bo povrnilo dobro voljo. Na zdravje!«

»Figa pa ne zdravje, ta kislina!« je zopet bruhalo iz Pepeta in je tako nakremžil lice, da sem se bal hudega.

Bi si s pokvarjenim pivom res še utegnili izdelati želodca, zatorej sem vrgel dva in pol stotaka po mizi in ucvrl skozi vrata ko krivce. Moj drug Pepe je še nekaj godel za mano o pravilnosti svojih principov in nadležnosti skušnjev, ki da se jih bo v bodoče držal, principov namreč in izogibal skušnjav, pa bil žejen in lačen. Potem je rekel »zdravo« in šel. Občutek sem imel da je užaljen.

Seveda me je dušila jeza. Potem se je oglašil glad s nepotvorjenim občutkom. Potlej me je pa že obšel strah pred zakonsko polovico zastran zakaselnosti in dinarjev. Tedajci pa zagledam zraven sebe v izloži prave pravcate gavrilo-vicevke. »Našel sem!« sem si čestital. Žena bi pojedla smrt na njih, kakor rada reče. Bodil! Pa ne pet dek, kakor jih kupi ona. Ceol. Tisto-le ki visi prijazno ko miška in bi jo lahko zavil v tisočak. Kako se bova najedla! Potešen bo glad in potešena jeza, njena in moja.

»Žena, tebi pol, meni pol,« sem prešel v napad koj na pragu, kajti je napad najboljše obramba, nas poučuje taktika. To so ji zažarele oči. Pa se ji je že tudi namrdnil nos. »To pogledj!« me je nadrla in mi porinila svojo polovico gavrilo-vicevke pod nos. Moram reči, da je imela strašansko prijeten vonj, pa lepo sivozelena je bila in votla ko kumarca, pripravljena za polnjenje.

»Brž nazaj z njo, dokler ne zaporej!« se je glasil ukaz. »In da se mi ne vrneš brez dinarjev!«

Tekel sem kar so me nesle boleče kosti. Pa ne daleč. Sramežljiv, kakor sem, si nisem upal pred prejšnjega lastnika dragocene gavrilo-vicevke, ampak sem zavil k Pepetu. Ta mi je posodil ustrezajoče dinarje, grešne meso pa sem zagnal v jarek, morda ga pes povoha.

Celjske bodice

VISOKI PIANIST

Ne pojdem v provinco, ne pojdem v Celje, da svojo umetnost tam profaniram! Le v vele mestih jaz tpe ubiram občinstvu v izredno čast in veselje.

Jaz nisem umetnik povprečne vrste! V New Yorku me publika je slavila in s cvetjem me v Londonu je pokrila.

A Celje? Da zanj bi razmislil si prste?

Na mojem pač zemljevidu ni Celja, ker moč svetovnega sem formata. Čeprav ste, Celjani, odprli mi vrata, izkazal ne bom vam časti ne veselja.

O Viktor Schioler, preveč se kosaš, razkoren na vzvišenem piedestalu. Svoj lovor na glavi si sam glej v zrcalu!

Ostani kar tam, da si čevljev ne oblačiš!

ISČEM POROKA

Kdo mi hoče biti za poroka? Vztrajno iščem ga že štiri dni. Čigar rame se dotakne roka, kot pred kugo mi na mah zbeži.

Neki znanec moj izgovori se, da že sam od posojil živi, drug pa svoje je oddal podpise že drugje, tako mi zatrdi.

Jaz pa dalje iščem in srdim se na zlobo, ki zadoženi svet, a nazadnje v krčmo zakadim se k vincu si srce ozeblo gret.

Smola! Tam prijatelj me zasači: »Jaz bi ti podpal srčno rad, vidim pa, da spet si vdan pijači, ti nesrečni človek, vinski brat!«

Zla usoda, ko brez posojila pojdem v zimo! Ali nič zato! Tudi če ostanem brez kuriva, vsaj v gostini mi bo še topló.

Bil pa to račun je brez krčmarja. Moji ženi — čast in slava ji! — vžla ideja je — reš lna zarja, ki pred njo se razprše skrbi.

Staro stensko uro sva prodala, saj brez nje bo tudi tekel čas! Naju topla peč bo varovala, ko bo zunaj škripal zimski mraz.

KRIKA OTHELLA

Kakor ne obeta vedno dobre setve dež v pomladni noči, tudi, da je avtor dober kritik, govorič ni moči.

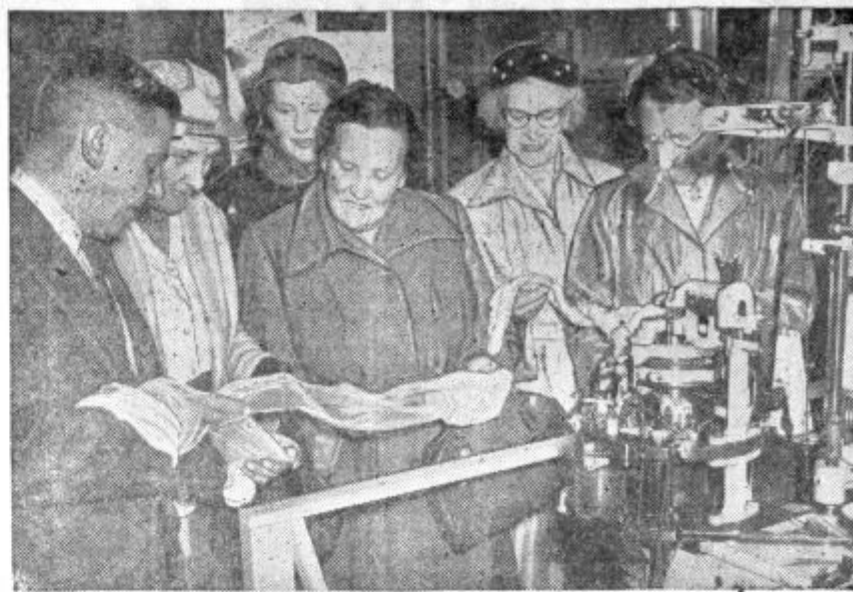
SEBIČNEŽ

Služkinja hiti nasproti gospodarju, ki se vrača iz urada: »Hitro, hitro, ravnokar je v hišo prišla storklja.«

Gospodar: »Pojdite k vragu! Ljubše bi mi bilo, da bi prišla goska.«

Priredil:
Jurček Krašovec
Ilustriral:
Tonček Skok

13 MINUT - 400 IGEL - PAR NOGAVIC

Na sliki vidimo stroj, ki si ga stranke ogledujejo v neki trgovini v Bristolu. Storitost tega stroja je tako velika, da izdela vsakih 13 minut po en par nogavic. Stroj s 400 iglami porabi po več milijardov preje in napravi skoraj milijon vbodov za en par nogavic. Ker je stroj avtomatičen, lahko ena oseba nadzoruje 17 in še več strojev

ZANIMIVOSTI

OPICE KOT DELOVNA SILA

George Thomson — angleški učenjak in dobitnik Nobelove nagrade, je v eni izmed svojih knjig napisal tudi razpravo o možnosti uporabe večjih opic za nekatera težja dela v bodočnosti. Thomson pravi, da je človek v svojem razvoju uspel udomačiti in uporabiti za delo celo vrsto nekdanj populnoma divjih živali. On trdi, da bi bilo mogoče tudi opice, ki so med živalmi najinteligentnejše, uporabiti za marsikateri posel, ki ga dandanes še opravljajo ljudje. Ugotavlja, da v Indiji in na Kitajskem že danes uporabljajo opice v bankah, kjer s presenetljivo točnostjo, s poskušanjem med zobmi, ugotavljajo pristnost kovancev.

V bodoče bi ob primerni dresuri lahko opice opravljale mnoga težja dela v industriji in poljedelstvu, zlasti tista, ki so za ljudi neprimerno umazana in nezdruživa. Seveda bi se ta sposobnost pri opicah šele postopoma razvijala in bi prava sposobnost nastopila v poznejših generacijah.

ZARADI LAKOTE SO POSTALI PRITLIKAVCI

Antropološka ekspedicija je na meji med Venezuelo in Columbijjo našla pritlikavsko pleme Yupa. Največji možki v tem pleмену dosežejo komaj 140 cm višine. Strokovnjaki so ugotovili, da to niso rasni Pigmejci, temveč Indijanci, ki so skozi stoletja živeli v izredno težkih prilikah in zaradi slabe hrane postali pritlikavci.

»CIPA« NA SPREHODU

»Fuj, Fifi! Glej stran, da se ne pohujša!«

»Fuj, Fifi! Glej stran, da se ne pohujša!«

Celjski grofje

147

Toda Ulrik Celjski se ni držal dogovora. Nemudoma se je napotil na Dunaj, ki je mlade kralja nad vse slovesno sprejel. Ladislav Posmrtnik je bil takoj proglašen za vladarja in listine državnega pomena so izhajali z njegovim imenom. Toda Ladislav je dal samo ime. Pravi vladar je bil Ulrik Celjski.

ski, ki je znal spretno krmariti skozi dogodke. Dotedanjemu gubernatorju Ogrske Hunjadiju je dal naslov vrhovnega kapitana, gubernatorju Podebradskemu pa podaljšal ta naziv.

Toda sreča za Ulrika ni bila popolna. Tiste leto mu je nenadoma umrl še sin Herman. Ostala je še hči Elizabeta, ki se je imela poročiti z Matjažem Hunjadijem namesto z Ladislavom, ki je bil kot naslednik odstavljen.

148

Toda tak vzpon Ulrika ni bil všeč Ogrom. Nahujskali so njegovega pajdaša Eizingerja, da je mlademu kralju Ladislavu Posmrtniku vliil iskro nezaupanja. Kralju so iz Prage sporočili, da bodo češke dežele izvolile novega vladarja, če ne pride v Prago. Ko je kralj v spremstvu Ulrika prispel v Prago, so Ce-

ljana na premeten način odstranili, da je ostal kralj sam. Na mladega vladarja so pritiskali z obtožbami, češ Ulrik ne zna ravnati z denarjem in da se hoče polastiti kraljevske krone. Ladislav je verjel in zaupal klevetnikom.

Ulrik seveda vsega tega ni vedel. Spremljal je kralja nazaj na Dunaj. Mladi kralj pa je bil že toliko zvit, da mu ni zaupal, kaj se mu prišepetavali.

149

Na Dunaju pa je čakalo Ulrika presenečenje. Ko je naslednji dan hotel obiskati kralja, so bila vrata zaprta. Razbijal je po vratih in ko so mu odprli, je videl ob kralju same nasprotnike. Odpovedali so Ulriku vse pravice na dvoru in ga odslovili. Dunajčani so Ulrika obmetavali s kamenjem, ko se je

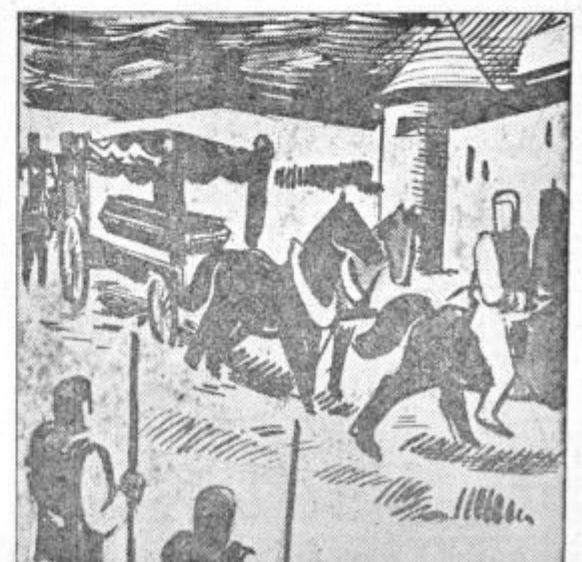

vračal na jug. Ko je stari Friderik v Celju zvedel, kaj se je sinu zgodilo, je vzkipe in napadal posestva nasprotnikov. Ulrik pa se je raje obrnil proti jugu in še tisto leto postal ban Hrvatske, Slavonije in Dalmacije.

Ulrik doma ni več zdržal. Bolela ga je izguba dveh sinov. Ljubezen do žene se je začela krhati. Na Dunaju si je našel drugo žensko med meščankami.

150

Stari grof Friderik je bil zadržan. Le včasih ga je kak dogodek predramil, da je tudi sam posegal vmes. Drugače se je bolj držal Celja in skrbel za gospodarstvo. Močno ga je prizadela smrt obeh vnukov. Slutil je, da bo rod ostal brez naslednikov. Skušal je pomiriti Katarino in Ulrika. Očital je sinu pri-

leznico na Dunaju, toda Ulrik mu je vročno očital njegov lastni greh z Veroniko do matere.

Friderik se je umaknil na Sovnek, kjer je leta 1454 umrl. Bil je star osemdeset let. Njegovo truplo so prepeljali v Celje v zelo viharnem vremenu, pa so ljudje govorili, da je to znak za grozno nesrečo.

Naj je bilo to res ali ne, Ulriku je bilo vseeno, da je bil zadnji v rodovini.

Ali ste že pripravljeni za smučanje?

Že nekolikokrat so se pokazali vrhovi v neposredni bližini Celja odetih v sneg. Ta pogled opozarja vnete smučarje, da bo kmalu prišel čas, ko bodo zopet pripeli smučarji in krmalirji po belih poljanah... Ali je dovolj le pogled na zasnežene vrhove naših Alp? Ali lahko računamo na uspeh v zimski sezoni brez predhodnih temeljitih priprav na snuham? Vsak dober športnik ve, da brez smotrne vadbe skozi vse leto ne more računati na zadovoljive rezultate v odgovarjajoči športni panogi in igri. To velja tudi za naše smučarje. Zato se v Celju že ves čas marljivo in vestno pripravljajo na prvi sneg, ki jih ne bo presenetil. Vse leto se celjski smučarji udeležujejo v partizanskih in športnih društvih, kjer so vneli telovadici in športniki. Sedaj v jesenskem času pa so že prešli na posebno smučarsko vadbo. Tekajo se urijo po jesenski priložnosti, kjer si v tekih in hoji nabirajo potrebno kondicijo, alpski smučarji pa se vsako sredo zberejo v telovadnici II. osnovne šole, kjer si utrjujejo celoten organizem, predvsem pa razvijajo skočno silo, občutek za ravnotežje itd. Tako delajo smučarji.

Čarji tekmovalci! Kaj pa funkcionarji? Polne roke dela imajo! Na tedenskih sejah razpravljajo o kolektarnih letošnjih prireditvah, o novih terekih, o urejanju starih, o tečajih za začetnike, o tečajih za nove vaditelje smučanja in sodnike, o smučski opremljeni in podobno. Misliti je treba predvsem na pritegnitev novih stotin mladih smučarjev. Kako jih opremiti in kako jih spraviti na sneg? To so težki problemi, ki jih agilno smučarsko društvo ne bo moglo premostiti brez materialne pomoči ostalih družbenih organizacij. Smučanje po svoji zdravstveni vrednosti spada brez dvoma med najbolj koristne telesne vaje in že zaradi tega zasluži smučarski delavci v skrbni za množičnost kar največjo pozornost in podporo. Povsem jasno je, da si tudi smučarski delavci ne obetajo pretiranih pomoči. Biti bi pa morala v skladu z zdravstveno in vzgojno vrednostjo tega športnega udejstvovanja in s trenutno finančno zmogljivostjo naših občin.

Atletika
VISOK PORAZ SLOVENSKE REPREZENTANCE
Atletska reprezentanca Slovenije, ki je v zadnjih dneh nastopila proti izbranim atletom iz Hrvaške v Sisku, je doživela visok poraz. V odstopnosti Lorgerja, Zupaniča, Puca, bratov Milejevič in drugih, ni bilo pričakovati vidnejšega uspeha. Celjski atleti v tem srečanju niso dali svojih običajnih rezultatov. Vse kaže, da je po velikih tekmovalnih formah atletov že v opadanju in da to srečanje ni bilo izbrano v pravi čas.
Se nekaj drobnih vesti — Izredni občni zbor AD Kladivar bo dne 10. novembra v Domu atletskega društva na Dolgem polju.
Te dni tekmuje na atletskem stadionu na stotine mladih atletov in atletinj iz celjskih šol. Svoj oktobrski športni dan porabljajo šole za atletsko tekmovalništvo. Neugodno vreme onemogoča kvalitetnejše rezultate...
V soboto, 5. novembra bo AD Kladivar priredil ob 15. uri jesenski kros vseh šol celjskega okraja v spomin na padlega predvojnega odličnega atleta in telovadca mladince Toneta Kosa. Tekmovalne proge bodo za mlajše mladince (1939-40) 1200 m, za mladince (1938 in starejše) 1500 m in za mladince (1940 in starejše) 700 m. Zmagovalne ekipe bodo prejele prehodne pokale, zmagovalci pa kajžne nagrade.

DROBNE SMUCARSKE VESTI

V nedeljo sta se oba celjska smučarska olimpijska kandidata udeležila predigrednega smučarskega tekmovanja v Ljubljani. V mnogobojni je Belajeva zmagala med ženskami, saj je dosegla kar v štirih disciplinah, le pri plezanju se je zadovoljila z 2. mestom. Cetina Janko pa se je med alpskimi smučarji uvrstila nekje na četrto sredino.
Celjski smučarski delavci so odkrili nove smučarske terene, ki jih že leta uporabljajo vneti smučarji partizanskih društev iz Gomulke in Tabora. To so severna pobočja Partizanskega vrha nad Taborom (Smiklavž nad Taborom). Na teh terenih bo verjetno v letošnjem letu oziroma v smučarski sezoni prvenstvo celjske smučarske podzveze v vseh disciplinah. Tu sta na razpolago dve smučarski skakalnici, primerani tereni za izvedbo smučarskih tekov, izpod Partizanskega vrha pa so lepa smučišča za smuk, veleslalom in slalom.

PROJEKTIVNI ATELJE CELJE

Mariborska št. 71 — tel. št. 24-85

Izvršuje načrte za visoke, nizke in industrijske gradnje — Interijer — Individualne stanovanjske hiše — Gospodarske objekte

Nogomet

KLADIVAR V SREDINI TABELE
Polovica tekmovalja v področni ligi je za nami. Bolje napisano — dobra polovica Sest kol je že mimo, še pet pa jih je preostalo za to jesen. Celjski Kladivar je po zmagah in porazih ter zadnjem neodločenem rezultatu ostal na zlati sredini te lige.

Kar pogledamo si razvrstitev sodelujočih ekip:

1. Tekstilac (Var.)	6	0	0	37:4	12
2. Sloboda	6	5	0	14:5	10
3. Rudar	6	3	2	11:9	8
4. Sobota	6	2	3	22:15	7
5. Zagorac	6	3	1	12:16	7
6. Kladivar	6	2	2	10:16	6
7. Mladost	6	3	0	12:20	6
8. Testilac (Or.)	6	2	1	13:7	5
9. Maribor	6	2	1	13:12	5
10. Nafta	6	1	0	8:15	2
11. Bratstvo	6	1	0	12:30	2
12. Jedinstvo	6	1	0	4:13	2

V šestem kolu je Kladivar na domačih tleh proti Soboti doživel neuspeh, pa čeprav je osvojil eno točko. Neodločen rezultat 1:1 vsekakor ni pokazal razmerja sil na terenu. Nečisto je bilo močeno za domače igralce, da bi potisnili žogo v mrežo. Po situacijah sodeč, bi Kladivar moral slaviti zmago vsaj s 3:1. In kje je vzrok? V smoli, ki se drži te enajstotice, v neprisebnosti napadalnih igralcev, v pomanjkanju najosnovnejšega znanja v zaključnih akcijah, v premajhni duhovitosti posameznih igralcev ali...? Najbrže bodo po malem držale vse naštete ugotovitve! Naj bo tako ali drugače — Sobota je na celjskih tleh doživela uspeh, na katerega ni računala. Vse čast neumornemu staremu želku, ki je v prvem polčasu lepo gradil igro, v drugem pa razbijal silovito ofenzivo Kladivarja, še večja slava pa gre vratarju Zaku, ki je po mnenju gledalcev imel veliko srečo. Ali ne moremo te njihove sreče imenovati tudi zanje, prisebnost v odločilnih trenutkih, neverjeten refleks in podobno? Naj bo tako ali drugače. Kladivarju kljub solidni igri ni uspelo po neizkušeni napadalni igri doseči zasluzene zmage. V vodstvo so prišli gostje po Matjažicu, izenačili pa je Piki iz prostega strela s sijajnim strelom. Kdo bi si mislil, da pozneje v drugem polčasu isti igralec ne bo ukanil vratarja pri streljanju kazenskega strela! Pa pustimo to sijajno priložnost... Kdo bi si mislil, da naši napadalc ne znajo zadeti mreže, če se sami nahajajo pred vratarjem, oddaljeni od vrat le nekoliko metrov? Tudi takšnih priložnosti je bilo precej... Za gledalce, ki so Kladivarju želeli le dobro, je bila ta tekma močna živčna preizkušnja. Maršikateri je po tekmi šolela glas! Sijajna priložnost je zamujena in ni ne pomaga tarnati...
V predtekmi je B moštvo Kladivarja premagalo Slobodo s 5:3 (2:2). To je bila kar lepa igra mladega moštva Kladivarja, v kateri sta se zlasti odlikovala Založnik in Zajc. Za Kladivarja so bili uspešni: Založnik, Zajc, Jager in Radič, za Slobodo na Goricko.
Pionirji Kladivarja in Slobode so se v prijateljski tekmi razšli brez gola — 0:0.

KOVINAR NABIRA TOČKE

V vzhodni slovenski ligi prisenečajo s svojimi uspehi nogometaši štorovskega Kovinarja, ki so tudi to nedeljo pobrali vse izkupičke. Na domačih tleh so premagali Partizana iz Ljutomerja s 4:0 (2:0). Dosegli pa bi lahko še lepšo zmago! Uspešni strelci so bili: Klinec 2, Ožek in Kožuh. S to zmago so se Storjani uvrstili na 1. mesto v tabeli.
Manj sreče imajo v tem tekmovalnem nogometu 2SD Celja. V nedeljo so doživeli težak poraz v Zagorju proti Proletarcu, in to 1:7.
Trenutno vodijo v tej skupini nogometaši Rudarja iz Velenja, ki niso izgubili še nobene srečanja. Tudi zadnjo nedeljo so pobrali vse izkupičke proti Aluminiju v Kidricevem.

NOGOMETASI IZ ROGAČKA SKRBIJO ZA PREENECENJA

Enajstotice iz celjske kotline tekmujejo v nogometnem prvenstvu CNP. V tej skupini sodeluje 6 moštiev, od katerih je bilo doslej najuspešnejše moštvo iz Rogatca. V štirih kolu so dosegli 3 zmage, le v Konjicah so se morali zadovoljiti z neodločenim rezultatom. V nedeljo so doma premagali Unšvarja s 3:1. Konjicani pa so na domačih tleh slavili zmago nad Betonom s 4:0.

PESTROST V MLADINSKI LIGI CELJSKIH ŠOL

Tudi to tekmovalje, v katerem sodeluje 6 mladinskih moštiev, se približuje svojem zaključku. V zadnji številki smo predvidevali za najuspešnejša tekmeča moštva Vajenske šole I in IKS, danes pa moramo to svojo prognozo popraviti, ker so zadnji dogodki povsem spremenili razmerje sil. Nič ne računaj na dvakratne zmagovalce te lige — dijakje iz I. gimnazije, ki so šli v letošnje tekmovalje povsem z novo mlado garnituro. V prvem kolu se niso bili vigrani v naslednjih pa so že igrali na spravo violine. Dosedaj si ti nogometaši izgubili le eno točko, v vseh drugih tekmah pa so izšli kot zmagovalci. Vajenska šola in II. gimnazija (glavni zmagovalci), ki igrala dobro nogomet, sta doživeli že kar dva poraza in s tem vse upanje na boljši uspeh! Srečanje med IKS in I. gimnazijo, ki je se na programu, bo odločilo jesenskega prvaka te lige.
Zadnja srečanja so dala naslednje izide — I. gimn.: Vajenska šola — 2:1, IKS: ESS — 1:0, II. gimn.: učiteljske — 4:1, I. gimn.: učiteljske — 4:1, I. gimn.: II. gimn. — 3:2, učiteljske: vajenska šola — 3:0 (regularna igra se je končala z 2:2, tekma pa je bila razveljavljena zaradi kršenja propozicij vajenske šole).

PROJEKTIVNI ATELJE CELJE

Mariborska št. 71 — tel. št. 24-85

Izvršuje načrte za visoke, nizke in industrijske gradnje — Interijer — Individualne stanovanjske hiše — Gospodarske objekte

OBVESTILO

Na podlagi 96. in 97. tar. postavke Uredbe o prometnem davku (Uradni list FLRJ 55/54) ter v zvezi: z navodilom o plačilu in kontroli davka na promet špirta in alkoholnih pijač, obveščamo vse proizvajalce prirodnega vina in žganja na področju Obč.škega ljudskega odbora Celje:

a) da morajo prijaviti pismeno ali ustmeno vse proizvedene količine prirodnega vina lastnega pridelka ali pa iz nabavljenih surovin, najkasneje do 10. novembra t. l. pri Občinskem ljudskem odboru Celje, soba št. 81;

b) da morajo najmanj 24 ur pred začetkom kuhanja prirodnega žganja prijaviti kuho pri Občinskem ljudskem odboru, soba št. 81, in si preskrbeti za kuho potrebno pismo dovoljenje.

Občinski ljudski odbor
UPRAVA ZA DOHODKE
Celje

TEČA ESPERANTA

DUDEKKVINA LECIONO

Bonan tagon gekamaradoj!

Cu vi eble rememoras ankoraŭ, ke pasintfoje ni estis en la muzeo? Jes, mi ankoraŭ rememoras.
Rememori — spomniti se.
Beseda pasintfoje je sestavljena iz glagola pasi — minuti, deležnikovega obrazila za pretekli čas -INT, dalje iz korena foj, fojo — krat in iz končnice prislova -E, torej pas -int -foj -e, pasintfoje — zadnjič.
Hodiaŭ estas sabato, sunluma oktobra mateno.
Sunluma — sončen, suno — sonce, luma — osvetljen.
Antaŭ la vojaĝoficejo de la aviadentrepreno kolektigas jam multaj homoj. Vojaĝoficejo — potovalni urad, aviadentrepreno — letasko podjetje, kolektigi — zbrati se.
Mi petas, klarigu, el kiuj elementoj konsistas la vorto aviadentrepreno. La vorto aviadentrepreno konsistas el: aviado — letanje, entrepreno — podjetje.
Malgraŭ la frua tempo ĉeestis multaj homoj atendantaj la aŭtobuson. (Kljud zgodnjemu času je bilo prisotnih mnogo ljudi, ki so čakali autobus.)
Malgraŭ — kljub, ĉeesti — prisostvovati (dva e, ker sta dve besedi).
Baldaŭ venis aŭtobuso, kiu veturigis nin al la flugplaco. La vetero ne estis kontraŭ pasaĝeroj. Neniu el ni timis, krom la juna knabino, kiu eksploris.
Flugi — leteti, flugplaco — letališče, pasaĝero — potnik, kontraŭ — proti, neniu — nihče, timi — bati se, krom — razen.
La aeroplano jam flugis alte super la flugplaco. Cu placas al vi rigardi la urbon el birdperspektivo? Jes, al mi plaĉas rigardi la urbon el birdperspektivo. Meze fluas rivero, sur la dekstra flanko estas montetoj kaj domoj. Ankaŭ sur maldekstra flanko oni povas vidi verdokolorajn partojn. La pasaĝeroj flugis poste super la kamparo, grandaj arbaroj kaj montoj. La pasaĝeroj baldaŭ ekvidis belegan bluan maron. Ho, jes! Kiel belega estas la rigardo al la vasta maro. Kaj sur la maro vidiĝas blankaj makuloj. Jes, mi vidas ilin. Cu ili estas veloj? Jes, ili estas veloj.
Birdo — ptiĉ, birdperspektivo — ptiĉja perspektiva, makulo — madež, lisa, velo — jadro, vasta — prostran, plaĉi — uĝajati.
La flugveturo daŭris nur duononda horo. La vojaĝo estis iom nekutima. Cu vi, laciĝis dum la vojaĝo? Malgraŭ la nekutima vojaĝo, mi ne laciĝis. Post 15 minuta ripozo ni eniris en aŭtobuson, kiu veturigis nin en urbon. Sur la kajo en la haveno ni eliris el la aŭtobuso.
Flugveturo — polet, kajo — pomol, haveno — пристанище, kutima, nekutima — navaden, nenavaden, iom — nekliko.
Post la mallongdaŭra matenmanĝo en la proksima restoracio, ni estis baldaŭ sur la ŝipo. Proksime de la ŝipo estis multaj boatoj. Baldaŭ ekbruas la motoroj en la ŝipo. La ŝipo ekmoviĝis. Mevo ĉirkaŭflugas la ŝipon kaj kaptas en la maron ĵetintajn erojn de la pasaĝeroj. (Galebi obletavajo ladjo in love drobtine, ki jih meĉejo potnikj v morje.)
Ŝipo — ladja, boato — ĉoln, ekmoviĝi — premakniti se, ero — delček, drob, drobtina.
Ero — ER — ER je pravzaprav pripona, ki pomeni: delček, drob. V našem primeru smo jo uporabili kot samostojno besedo. Sedaj pa nekaj primerov s pripono -ER:
Ceno — veriga, ĉenero — ĉlen verige, mono — denar, monero — novc, drob, neĝo — sneg, neĝero — snežinka, fajro — oĝen, fajrero — iskra.
La ŝipo naĝas trankvile sur la maro. Ĉar ni havas longan vojon antaŭ ni, ni povos iom ripozati.
Lepo ŝteli reŝite v 20. lekcioje dokazuje, da te ĉaj Esperanta uspel. Vsem, ki so nam poslali izpolnjene naloge, smo ĵi popravili in vrnili, najbolje pa nagradili. Nagrade so prejeli naslednji tovariši: Vranjek Janko, Celje, Trubarjeva 3; Kresnik Anton, Celje, Medlog 54; Vajs Miha, KZ Dobrna.
Ostali! pa želimo na koncu teĉaje, ko bomo ponovo razpisali reŝite, obilo sreĉe!
Gis la revido, karaj gekamaradoj!

O P O M I N

VSEM DAVČNIM DOLŽNIKOM — OBRITNIKOM, KMETOM, PROSTIM POKLICEM IN HISARIJEM NA PODROČJU OBČINSKEGA LO CELJE

Na podlagi čl. 8 in 9 Uredbe o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov (Uradni list FLRJ 33/53) ter v zvezi s členom 112, 2. odstavek, ter členom 105, 2. odstavek Uredbe o dohodnih (Uradni list FLRJ 56/53) opominjamo vse davčne dolžnike, da je 4. akontacija dohodnine in prometnega davka ter 2. akontacija občinske doloake zapadla s 1. oktobrom v plačilo ter da je treba vse dolžne zneske poravnati najkasneje do 15. novembra.

Po zgoraj navedenem roku bodo v smislu citiranih členov vsi zapadli davki prisilno izterjani in zaračunane predpisane 9% zamudne obresti.

UPRAVA ZA DOHODKE
Občinski ljudski odbor
Celje

LJUDSKA REPUBLIKA SLOVENIJA OKRAJ CELJE
Občinski ljudski odbor Celje prosvetni odsek

Stev.: III —
Predmet: popis mladincev letnika 1939. Celje, 11. oktobra 1955

RAZGLAS

Na podlagi Uredbe o predvojaški vzgoji št. 45/48, čl. 3. poziva Občinski ljudski odbor Celje vse mladince rojene v letu 1939, ki so v delovnem odnosu na teritoriju Občinskega ljudskega odbora Celje, ali pa niso nikjer v delovnem odnosu in v tem kraju stanujejo, da se javijo v navedenih dnevih ob 8 uri zjutraj v prostorih I. nastavnega centra »Obrtna zbornica« — v kletnih prostorih Občinskega ljudskega odbora, Gregorčičeva ulica.

Mladinci naj se javijo v ustreznih dnevih po abecednem redu:

a, b, c, d, e, f, g, h	se javijo v ponedeljek	24. X. 1955
i, j, k, l, m, n, o	se javijo v torek	25. X. 1955
p, r, s, t, u, v, z, ž	se javijo v sredo	26. X. 1955

Navedeno vpisovanje ni obvezno za mladince, ki so zaposleni v enem od navedenih gospodarskih podjetij:

1. Cinkarna Celje	9. Avtoobnova Celje
2. Tovarna organskih barvil	10. Rudnik Pečovnik
3. Zlatarna Celje	11. Apnenik Pečovnik
4. Tovarna emajlirane posode	12. SGP Graditelj Celje
5. Celcisa Sad	13. Uprava za ceste in kanal.
6. SGP Beton Celje	14. Kovinsko podjetje
7. Tovarna »Metka« Celje	15. Železarna Store
8. Tovarna tehtnic	16. Savinja, lesna industrija Celje

Kdor se temu razglasu ne bo odzval v predpisanem roku, bo kaznovan z dnevno kaznijo do 10.000 din.

Smart fašizmu — svoboda narodov!
Predsednik:
Svetek Andrej, I. r.

OBJAVE IN OGLASI

OBVESTILO ODJEMALCEM ELEKTRICNEGA TOKA V MESTU CELJU
Zaradi predelave napetosti bo v ponedeljek, 24. oktobra prekinjen električni tok od 15. do 14. in od 16. do 17. ure v Askerčevi ulici, Cankarjevi ulici, Gubčevi ulici, Vodnikovih ulici, Jetrniški ulici in na Trgu mučenikov. V zgradbah Cankarjeve ulice št. 1, 3, 5, 7, 9, 9a, 11, 11a in 11b; v Askerčevi ulici št. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 in 18 bo izvršena predelava napetosti od 210/110 V na 380/220 V od 13. do 14. ure.
Iz varnostnih razlogov je smatrali, da so vse električne naprave pod napetostjo.
Elektro-Celje.
Tehniška izpostava Celje-mesto

OBJAVA
Naprosamo stranke in sorodnike umrlih, da od 25. 10. 1955 do 1. 11. 1955 očistijo in uredijo grobove v prostorih na pokopališčih v Cretu in na Golovcu.
Po 1. 11. 1955 bo posebna komisija pregledala pokopališča ter bodo neurejeni grobovi zapadli v last komunistemu podjetju »Pogreb« brez kakršnegakoli nadaljnjega obvestila.
Istotako obveščamo stranke, da imamo na zalogi vse vrste nagrobnih lučk in parafinskih sveč, katere lahko dobijo na vseh pokopališčih ali pa na upravi podjetja »Pogreb«.
Uprava

RAZPIS
Mestno gledališče Celje razpisuje STALNO MESTO ŠEPETALKE (SEPETALKE).
Pogoji: srednješolska izobrazba (najmanj mala matura), primerna praksa šepetala pri amaterskem gledališču in stanovanje v Celju. Nastop po opravljeni avdiciji. Plača po uredbi.
Uprava

VRTNAR DOBI SLUŽBO
Ekonomija Doma starih in onemoglih »Jelšingrad« Smarje pri Jelšah išče spretnega vrtnarja-ko s prakso — samskega.
Plača po uredbi, dopolnilna plača po dogovoru. Stanovanje in hrana v Domu.
NAGRADO 10.000 din dobi, kdor mi preskrbi sobo in kuhinjo v Zalcu, Petrovčah, Celju ali v bližnji okolici. Ponudbe na upravo lista pod »Stanovanj«.

ZAHVALA
Zahvaljujem se dr. Rojcu za skrb in uspešno operacijo moje žene. Zahvaljujem se tudi dr. Sušteršiču za pozornost in dokončno zdravljenje.
Beve Miha, Celje

RADIO CELJE

Nedelja, 23. okt.

10,00	Slovenske narodne
10,15	Oddaja za žene
10,20	Koncert opernih melodij
10,50	Radijska kronika
11,00	Kar ste želeli — to bomo zavrtili
11,50	Mladinska oddaja
11,45	Igra trio Edvarda Goršiča
12,00	Zaključek

Ponedeljek, 24. okt.

18,00	Poročila
18,10	Sportni tednik
18,45	Prenos iz Ljubljane

Torek, 25. okt.

18,00	Poročila, pregled »Večera«
18,10	Od melodije do melodije
18,45	Prenos iz Ljubljane

Sreda, 26. okt.

18,00	Poročila
18,10	Kar ste želeli — to smo zavrtili
18,50	Poje Milan Lorenčak
18,45	Prenos iz Ljubljane

Cetrtek, 27. okt.

18,00	Poročila, pregled »Večera«
18,10	Predstavljamo vam nekaj melodij za vaše želje
18,45	Prenos iz Ljubljane

Petek, 28. okt.

18,00	Poročila, pregled Celjskega tednika
18,10	Igrajo veliki zabavni orkestri: Franz Lehar: Vesela vdova; Fred Raymond: Maska v plavem
18,45	Prenos iz Ljubljane

Sobota, 29. okt.

18,00	Poročila
18,10	Kar ste želeli — to smo zavrtili
18,50	Nekaj zabavnih zvokov
18,45	Prenos iz Ljubljane

GLEDALIŠČE

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Petek, 21. okt. 1955 ob 15
Shakespeare: OTHELLO — III. srednješkolski abonma
Sobota, 22. okt. 1955 ob 20
Aleksandar Marodić: OPERACIJA ALTMARK — Premiera — premierski abonma in izven
Nedelja, 23. okt. 1955 ob 15.30
Aleksandar Marodić: OPERACIJA ALTMARK — Nedeljski abonma in izven
Torek, 25. okt. 1955 ob 20
Aleksandar Marodić: OPERACIJA ALTMARK — Torkov abonma in izven
Cetrtek, 27. okt. 1955 ob 20
Aleksandar Marodić: OPERACIJA ALTMARK — Cetrtkov abonma in izven
Petek, 28. okt. 1955 ob 15
Aleksandar Marodić: OPERACIJA ALTMARK — I. srednješkolski abonma in izven

KINO

KINO UNION, CELJE
Od 19. do 24. 10. 1955, »REDECA REKA«, ameriški film.
Od 25. do 28. 10. 1955, »O. K. NERON«, italijanski film.
Predstave dnevno ob 18. in 20. uri. Ob nedeljah ob 16, 18, 15 in 20.15.

KINO DOM, CELJE
Od 20. do 24. 10. 1955, »SLIKA DORIANA GRAYA«, ameriški film.
Od 25. do 29. 10. 1955, »MITO«, ameriški film.
Predstave dnevno ob 18.15 in 20.15. Ob nedeljah ob 16, 18, 15 in 20.15.